Δέφτερη Ανάγνωση

Εναλλακτική Πληροφόρηση

Website: www.defterianaynosi.com
Facebook: www.facebook.com/DefteriAnaynosi
Twitter: www.twitter.com/DefteriAnaynos1

Ειδήσεις για τη βδομάδα και σχόλια για τις εξελίξεις



Περιεχόμενα του τεύχους της βδομάδας: 14- 21/5/2013

ΤΟΠΙΚΑ

Τοπίο στην Ομίχλη, σελ. 3

Οικονομία: πώς η ΕΚΤ επέβαλε το μνημόνιο και πώς τα κυπριακά ΜΜΕ δεν βλέπουν και δεν ακούνε, σελ. 6

Η «ερευνητική του συμπέθερου», οι αόρατοι εμπειρογνώμονες και οι μέχρι τώρα λογοκρινόμενες ερωτήσεις, σελ.10

Η απομόνωση της Κυπριακής Δημοκρατίας βαθαίνει: ενώ η περιοχή αλλάζει, η κυβέρνηση αναπαράγει κλισέ άλλων εποχών, σελ.17

Η μεταμόρφωση του Πολίτη σε κυπριακή εκδοχή της Αυριανής και της περιρρέουσας, σελ.21

ΔΙΕΘΝΗ

Η Ισλανδία ανάμεσα στο ένοχο παρελθόν και στο ευρώ, προτίμησε την ανεξαρτησία και τη δυσφορία για τη λιτότητα, σελ.26

Λατινική Αμερική: Ο Μοράλες προχωρεί, οι Αμερικανοί δεν τα καταφέρνουν και πάλι στη Βενεζουέλα, ενώ στην Κολομβία προχωρούν οι συζητήσεις, σελ.28

Μέση Ανατολή: ρευστές συμμαχίες, η Συρία στο επικεντρο, ενω στη Λιβύη φοβούνται και οι δυτικοί πια, σελ.30

Εικόνες από τις πρωτομαγιάτικες εκδηλώσεις, σελ.33

ΚΙΝΗΜΑΤΑ

Για τις εκδηλώσεις των Κούρδων, σελ.34

Οι νέες «μάχες» στον πόλεμο των αμπελοπουλιών, σελ. 38

ΣΠΟΝΤΕΣ, σελ.42

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ

Ιστορικά και αναλυτικά σχόλια για την κρίση

Τα χρέη του δραγομάνου και οι κύκλοι της (μη) βιωσιμότητας στην Κύπρο, σελ.47
Σκέψεις για την κρίση στην Κύπρο, Μέρος Ι: Οι οπτικές της κουλτούρας, σελ.51
Μπαμπάκα μου, σελ.59

Γεράκι στα Βερκά



Η αντιπαράθεση των ακτιβιστών με τον υπουργό Δημόσιας Τάξης, Ι. Νικολάου, ο οποίος διέταξε την αστυνομία να σταματησεί την εκστρατεία για εφαρμογή του νόμου, ήταν αποκαλυπτική της διαπλοκής της εξουσίας, αλλά και των δυνατοτήτων ακτιβιστικής παρέμβασης – ο υπουργός επιαστηκεν ο ίδιος στα βερκά τελικά.

ΤΟΠΙΚΑ

Τοπίο στην ομίχλη



Μικρά ξεσπάσματα αγωνιστικής υστερίας διανθίζουν το δημόσιο λόγο της περασμένης βδομάδας στα περιθώρια του κεντρικού θέματος της επικαιρότητας, που είναι η οικονομική κρίση. Πρόκειται για ξεσπάσματα που ακολουθούν σαν παραμορφωμένος αντίλαλος τις ό,ποιες δηλώσεις γίνονται στο εξωτερικό για το κυπριακό.

Για παράδειγμα, η πρόσφατη δήλωση του Γ.Γ. του ΝΑΤΟ, Άντερς Φογκ Ρασμούσεν, ότι είναι καλό η εκμετάλλευση του φυσικού αερίου να αρχίσει μετά τη λύση του Κυπριακού και ότι η λύση του κυπριακού μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων από πολλές πλευρές. Ανάλογες αντιδράσεις είχαμε και για τη δήλωση του Ευρωπαίου Επίτροπου Όλιν Ρεν, ο οποίος ανέφερε ότι η επανένωση θα έδινε αποφασιστική ώθηση στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Κύπρου και ουσιαστικά πρότεινε να ξεκινήσουν ξανά οι σχετικές διαπραγματεύσεις. Πολύ λιγότερης προσοχής έτυχαν οι δηλώσεις του Ρώσου Υπουργού Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ, στις 17 Απριλίου, ο οποίος δήλωσε ότι η Ρωσία θα στηρίξει «όλες τις έρευνες για τον φυσικό πλούτο, σε περίπτωση που θαγίνουν για το συμφέρον όλων των Κυπρίων».

Στην πρόσφατη συνάντηση που είχε ο Υπουργός Εξωτερικών, Γ. Κασουλίδης, με τον Αμερικανό ομόλογό του στην Ουάσιγκτον, δήλωσε ευχαριστημένος από το γεγονός ότι οι Αμερικανοί δεν συνδέουν τα τρία μεγάλα θέματα, τα οποία συζήτησε μαζί τους. Δηλαδή, το κυπριακό, το θέμα της εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου και την οικονομική κρίση. Φυσικά, εύκολα κάποιος μπορεί να αντιληφθεί ότι αυτό που εννοεί ο κύριος Κασουλίδης, είναι την προσπάθειά του να πείσει τους Αμερικανούς να μην τα διασυνδέουν. Για πόσο καιρό, όμως, αυτοί οι τρεις τομείς μπορούν να αντιμετωπίζονται ξεχωριστά μέσα στο ρευστό πλαίσιο της Ανατολικής Μεσογείου;

Τις μέρες που ο κύριος Κασουλίδης βρισκόταν στις ΗΠΑ, δήλωσε μεταξύ άλλων σε συνέντευξή του στον αμερικανικό τύπο, ότι η Ρωσία έχει δεχθεί το αίτημα της

Κυπριακής Δημοκρατίας για επιμήκυνση του ρωσικού δανείου, καθώς και μείωση του επιτοκίου. Λίγες ώρες αργότερα, ο Ρ*ώσος υφυπουργός Οικονομικών* Σεργκέι Σταρτσάκ *ήταν πολύ προσβλητικός έναντι του κυρίου Κασουλίδη, δηλώνοντας πως δεν είχε υπόψη του καμία γραπτή συμφωνία σχετικά με* το θέμα του δανείου. Είναι ακόμη μία δήλωση εκνευρισμού της Ρωσίας έναντι της Κύπρου. **Η δυσαρέσκεια της Ρωσικής κυβέρνησης σχετίζεται φυσικά και με το κούρεμα και το μπλοκάρισμα των ρωσικών κεφαλαίων στην Κύπρο, αλλά δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου αμφιβολίες ότι, στο επίκεντρο της ρωσικής δυσαρέσκειας είναι η επιδίωξη της Κυπριακής κυβέρνησης για ένταξη στο συνεταιρισμό για την ειρήνη.** Παρόλο που η Ρωσία προσπαθεί να διευρύνει τις οικονομικές και όχι μόνο σχέσεις της με τις χώρες της περιοχής (επένδυση της Gazprom στο ισραηλινό αέριο, συνεργασία Ρωσίας-Τουρκίας σε θέματα πυρηνικής ενέργειας) σε μια προσπάθεια να παραμείνει σημαντικός παίκτης στην περιοχή μετά τις αλλαγές στις αραβικές χώρες και ιδιαίτερα την κρίση στη Συρία, φαίνεται ότι είναι υποχρεωμένη να παραδεχτεί πως η Κύπρος διολισθαίνει περισσότερο προς δυσμάς, εξ ου και η παραδοχή-και οι δηλώσεις της- ότι τα οικονομικά προβλήματα της Κύπρου θα ρυθμισθούν μέσα στο πλαίσιο της ευρωζώνης.

Ο φιλοκυβερνητικός τύπος, δηλαδή περίπου όλα τα ΜΜΕ, θεωρούν ως επιτυχία της κυβέρνησης ότι κατάφερε να πείσει το ΓΓ των ΗΕ, ότι η επανέναρξη των συνομιλιών πρέπει να καθυστερήσει για μερικούς μήνες, μέχρι να αντιμετωπίσει η ελληνοκυπριακή πλευρά τα οικονομικά προβλήματα. Πρόκειται για μία εμφανή προσπάθεια να κερδηθεί κάποιος χρόνος, ενώ παράλληλα γίνονται γρήγορες κινήσεις οι οποίες στοχεύουν να τοποθετήσουν την Κύπρο σε ένα δυτικό πλαίσιο πολιτικής, όπως η ένταξη στον συνεταιρισμό για την ειρήνη, που αναφέρθηκε πιο πάνω και στο βαθμό βέβαια που θα συγκατανεύσει και η Τουρκία, και όπως δείχνει και η εφ όλης της ύλης συνεργασίας Κύπρου-Ισραήλ , όπως εκφράστηκε με την επίσκεψη του νέου προέδρου στη γείτονα αυτή χώρα. Ας σημειωθεί πως την ίδια ώρα που ο Νίκος Αναστασιάδης δήλωνε ευχαριστημένος από τις συναντήσεις του με την Ισραηλινή ηγεσία, το Ισραήλ βομβάρδιζε τη Δαμασκό. Η ταυτόχρονη προσέγγιση του Ισραήλ με την Τουρκία δημιουργεί συνθήκες που θα επιτρέψουν στις δύο χώρες να ζητήσουν το κεφάλι του Σύριου προέδρου στο πιάτο.

Συνοπτικά, οι εξελίξεις των τελευταίων εβδομάδων επιβεβαιώνουν ότι το Κυπριακό βγαίνει από το ψυγείο. Βγαίνει από το ψυγείο, σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και σε συνθήκες φυσικού αερίου. Πρόκειται για ένα Κυπριακό μέσα σε ένα διαφορετικό πλαίσιο απ' αυτό που γνωρίζαμε μέχρι τώρα. Η ελληνοκυπριακή πλευρά έχει αφήσει

τα τελευταία χρόνια να περνούν χωρίς να διαμορφώνει πολιτική πάνω στο Κυπριακό, εγκλωβισμένη στις εσωτερικές αντιπαραθέσεις, αλλά και στο αγαπημένο παιγνίδι καθυστέρησης του κυπριακού πολιτικού συστήματος. Την ίδια περίοδο όμως, οι παίχτες στην περιοχή λειτουργούν πιο αποτελεσματικά. Για παράδειγμα είναι προφανής η προσπάθεια της Τουρκίας να διευθετήσει ή να διαχειριστεί το κουρδικό ζήτημα προς την κατεύθυνση της εκτόνωσης και να στρέψει την προσοχή της προς τη θάλασσα, επαναπροσεγγίζοντας το Ισραήλ, επενδύοντας στην έρευνα για υποθαλάσσιους υδρογονάνθρακες και στο πολεμικό ναυτικό της.

Μαζί με τη χρηματοπιστωτική φούσκα, τη φούσκα των ακινήτων, μπορεί κάποιος να φέρει στη μνήμη του τη φούσκα των πυραύλων S300, της ελληνικής μεραρχίας, του ενιαίου αμυντικού δόγματος, το κύριο Τσοχατζόπουλο… Τί άραγε θα τους αντικαταστήσει τώρα; Μέχρι στιγμής στη δημόσια ρητορική οι υδρογονάνθρακες. Τί θα γίνει, όμως, τη στιγμή που θα πλησιάζει η εξόρυξή τους.

Συνοπτικά, οι εξελίξεις των τελευταίων εβδομάδων επιβεβαιώνουν ότι το Κυπριακό βγαίνει από το ψυγείο. Βγαίνει από το ψυγείο σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και σε συνθήκες φυσικού αερίου. Πρόκειται για ένα Κυπριακό μέσα σε ένα διαφορετικό πλαίσιο απ' αυτό που γνωρίζαμε μέχρι τώρα.

Οικονομία: πώς η ΕΚΤ επέβαλε το μνημόνιο και πώς τα κυπριακά ΜΜΕ δεν βλέπουν και δεν ακούνε



*«Μέχρι σήμερα η επίκληση του τραπεζικού και επιχειρηματικού απορρήτου δημιουργούσε ένα παραπέτασμα καπνού γύρω από τις τράπεζες. Η κατάσταση στην Λαϊκή έγινε αντιληπτή λόγω της αστρονομικής αύξησης του ELA , ενώ η Κύπρου κατάφερε (**με ευθύνη και των ΜΜΕ στα οποία η «Κ» συγκαταλέγει και τον εαυτό της)** να αποκρύψει την πραγματική της κατάσταση μέχρι που ήταν ήδη αργά.»*
(Τράπεζα Κύπρου: «Σκέψου το, γίνεται», Μ. Περσιάνη, Καθημερινή (Οικονομική) σελ. 4, 4-5 Μαΐου 2013)

Αμέσως μετά την έγκριση του Μνημονίου από τη Βουλή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) άφησε να διαρρεύσει ότι θα αποδεχόταν, πια, τα κυπριακά ομόλογα «ως εξασφάλιση έναντι ρευστότητας από τις τράπεζες». Όπως έγραψε και ο Μ. Περσιάνης στην Καθημερινή (4-5 Μαΐου), αυτή η κίνηση μπορεί να θεωρηθεί επιτυχία του Διοικητή της Κεντρικής, Π. Δημητριάδη στα πλαισια των πιεσεων που αντιμετωπιζει η κυπριακη οικονομια, αλλά, ταυτόχρονα, ήταν και μια κίνηση «πλήγμα για τους οίκους αξιολογησης... αφού με δική τους αξιολόγηση για την Κύπρο, είχε αποκλειστεί πριν ένα χρόνο περίπου το κυπριακό χρέος από τις λειτουργίες της ΕΚΤ». Η αποδοχή των κυπριακών ομολόγων θα είναι υποβαθμισμένη, όπως παρατήρησε η Θ. Θειοπούλου στο Φιλελεύθερο (12/5/2012), αλλά η κίνηση της ΕΚΤ είναι μια ντε φάκτο κίνηση παροχής ρευστότητας στις κυπριακές τράπεζες και την κυπριακή οικονομία. Αυτό που παραβλέπεται στις ευρύτερες αναφορές - διότι οι δύο πιο πάνω δημοσιογράφοι εχουν και μια ευαισθησία για τα ζητήματα των τραπεζών όταν αλλοι σιωπουν ακομα - είναι ότι η συγκεκριμένη κίνηση, δεν έγινε γιατί άλλαξε κάτι στο κυπριακό χρέος από τον Ιούνιο του 2012, αλλά αντίθετα γιατί επιβλήθηκε το μνημόνιο.

Η υπονόμευση των κυπριακών ομολόγων από τον κ. Ορφανίδη το 2011 και από την Τράπεζα Κύπρου το 2012 – και η ξαφνική αναγνώρισή τους και πάλι, το Μάιο του 2013

Ας θυμηθούμε και πάλι τα γεγονότα. Την άνοιξη του 2011, ο τότε διοικητής της Κεντρικής είχε ξεκινήσει ο ίδιος μια εκστρατεία ενάντια στα κυπριακά ομόλογα: είχε κάνει και δημόσιες δηλώσεις στη βουλή και όπως κατήγγειλε και ο Χ. Σταυράκης στο βιβλίο του πίεζε τις κυπριακές τράπεζες να μην αγοράζουν κυπριακά ομόλογα για να πιέσει προεκλογικά την κυβέρνηση – και όπως αποδείχτηκε να συγκαλύψει τις ζημιές των τραπεζών. Το Μάιο του 2011, οι οίκοι αξιολόγησης υποβάθμισαν την κυπριακή οικονομία με σαφείς αναφορές στην έκθεση των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, αποκαλύπτοντας τον πραγματικό στόχο του κ. Ορφανίδη, ο οποίος, ενώ ενέκρινε τη μετατροπή της Εγνατίας το Μάρτιο του 2011 σε παράρτημα, ταυτόχρονα, έκανε επίθεση στην τότε κυβέρνηση, και στα κυπριακα ομολογα, ξέροντας πια, ότι η

διάχυση της ελληνικής κρίσης στην Κύπρο μέσω τραπεζών ήταν μαθηματικά απόλυτα δεδομένη με δική του υπογραφή. Η ΕΚΤ συνέχισε να αποδέχεται, ωστόσο τα κυπριακά ομόλογα, παρά το ότι στις αγορές τα επιτόκια δανεισμού του κράτους ήταν πολύ ψηλά. Το τελικό μπλοκάρισμα της παροχής ρευστότητας ήρθε τον Ιούνιο του 2012, όταν η Τράπεζα Κύπρου ζήτησε, ξαφνικά, μισό δις από το κράτος. Τότε οι Fitch υποβάθμισαν την κυπριακή οικονομία και η ΕΚΤ αποφάσισε ότι δεν θα δεχόταν τα κυπριακά ομόλογα ως εξασφάλιση για ρευστότητα, οπότε ντε φάκτο εκβίαζε την κυβέρνηση να προσφύγει στο μηχανισμό στήριξης. Η κίνηση της Τράπεζας Κύπρου ήταν σκανδαλώδης και γιατί ήταν κάτι που θα μπορούσε να προβλεφθεί πριν μήνες, αλλά και γιατί μερικές μέρες πριν, στη γενική συνέλευση της τράπεζας δεν ανακοινώθηκε τίποτα – ενώ προφανώς, διοχετεύτηκε η πληροφορία για προσφυγή στο κράτος μόνο στους οίκους αξιολόγησης για να ακολουθήσει η διαδικασία του εκβιασμού χωρίς περιθώριο αντίδρασης. Η έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για εκείνα τα γεγονότα ήταν κατατροποτική για την Τράπεζα Κύπρου – αλλά οι δικηγόροι της τράπεζας φρόντισαν να την περιθωριοποιήσουν με διαδικαστικές αφορμές. Και τα ΜΜΕ συνέχισαν να σφυρίζουν αδιάφορα για το ποιοί έσπρωξαν τη χώρα στο μηχανισμό.

Η απόφαση της ΕΚΤ να ανοίξει, ουσιαστικά, την παροχή ρευστότητας και πάλι, χωρίς να έχει προηγηθεί κάποια αναβάθμιση από τους οίκους αξιολογησης και ενώ, σαφώς, το κυπριακό χρέος έχει ανέβει, λόγω των χρημάτων που δόθηκαν στις δυο τράπεζες, είναι χαρακτηριστικό του ότι η απόφαση για μη αποδοχή των ομόλογων τότε, όπως και η απόφαση για αποδοχή των ομόλογων τώρα, είχε και έχει στρατηγικά στοιχεία. Με δεδομένο ότι η τότε κυβέρνηση ήταν απρόθυμη να αποδεχθεί την τρόικα και το μηχανισμό στήριξης, προφανώς, κάποιοι εσωτερικά και εξωτερικά έσπρωξαν εκβιαστικά τη χώρα στο μηχανισμό.

Το Μάιο του 2011, οι οίκοι αξιολόγησης υποβάθμισαν την κυπριακή οικονομία με σαφείς αναφορές στην έκθεση των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, αποκαλύπτοντας τον στόχο του κ. Ορφανίδη, ο οποίος, ενώ ενέκρινε τη μετατροπή της Εγνατίας το Μάρτιο του 2011 σε παράρτημα, ταυτόχρονα, έκανε επίθεση στην τότε κυβέρνηση, και στα κυπριακα ομολογα, ξέροντας πια, ότι η διάχυση της ελληνικής κρίσης στην Κύπρο μέσω τραπεζών ήταν μαθηματικά δεδομένη με δική του υπογραφή.

Ο μύθος για τον ΕΛΑ: Φύλο συκής όσων συγκάλυπταν τους μεγαλομετόχους της Λαϊκής και τις εκροές κεφαλαίων μέσω της Εγνατίας – και όσων πουλούν εξυπηρέτηση σήμερα στους μεγαλομετόχους της Τ. Κύπρου

Όταν ξέσπασε η τελευταία σκηνή της κρίσης των εκβιασμών τον περασμένο Μάρτιο, το τελευταίο καταφύγιο και της κυβέρνησης - που πίεζε υπέρ της τρόικα πριν όταν ήταν αντιπολίτευση και που αποδέχθηκε τους όρους του κουρέματος, όταν κέρδισε τις εκλογές - ήταν να μετατοπίσει την έμφαση από τις ευθύνες τις δικές της και των τραπεζών στον… ΕΛΑ – «την έσχατη λύση» για παροχή ρευστότητας, η οποία δίνεται με σαφώς ψηλότερο επιτόκιο. Τότε, ξαφνικά, ο κ. Αναστασιάδης καμωνόταν ότι τότε ανακάλυψε τον ΕΛΑ, στον οποίο στηριζόταν η Λαϊκή. Ήταν ένα αστείο ψέμα – ο ίδιος είχε απειλήσει με εσωτερική κρίση τον Νοέμβριο του 2012, ακριβώς για να μην διακοπεί η παροχή ΕΛΑ στη Λαϊκή. Και ο υπουργός οικονομικών του, ο κ. Σαρρής, ήταν ο επικεφαλής της Λαϊκής και στενός συνεργάτης του κ. Ορφανίδη, όταν άρχισε η παροχή ρευστότητας στη Λαϊκή μέσω ΕΛΑ. Αλλά ούτε και αυτό μπορούσε να μεταδοθεί στα ΜΜΕ. Και έτσι, η επίθεση μετατοπίστηκε στο Διοικητή της Κεντρικής, ο οποίος βρέθηκε ξαφνικά στη θέση να πρέπει να διαχειριστεί την αλλαγή πλαισίου για τη συμφωνία με την τρόικα – αντί δανείου 10 δις για τις τράπεζες, έπρεπε να γίνει κούρεμα στις τράπεζες με κλείσιμο της Λαϊκής. Η υστερία για τον ΕΛΑ ήταν, ουσιαστικά, μια παραπλάνηση για να ειπωθεί ότι τελείωσε η Λαϊκή. Αν ενδιαφερόταν κάποιος για τον ΕΛΑ πραγματικά, όπως ορθά έγραψε η Καθημερινή, το θέμα δημοσιευόταν στην εφημερίδα για αρκετό χρόνο πριν. Αλλά, όσο οι μεγαλομέτοχοι της Λαϊκής είχαν τη δύναμη να επιβάλουν τη θέλησή τους, το θέμα περνούσε στα μαλακά και η τότε αντιπολίτευση πίεζε για να δοθεί και άλλη ρευστότητα μέσω ΕΛΑ στη Λαϊκή. Και τότε, όλοι καμώνονταν ότι δεν καταλάβαιναν τί σήμαινε η μετατροπή της Εγνατίας σε παράρτημα. Όπως απέδειξε τεκμηριωμένα ο κ. Δημητριάδης, η εκτόξευση του ΕΛΑ από τα 3.5 δις στα 9 έγινε σε ένα δίμηνο (Μάιος – Ιούνιος 2012) λόγω των εξελίξεων στην Ελλάδα που ήταν εκτός έλεγχου όσον αφορά τις κυπριακές αρχές – το κενό ήταν η ανοικτή γραμμή παροχής ρευστότητας στην Ελλάδα. Ουσιαστικά, η μετατροπή της Εγνατίας σε παράρτημα άνοιξε μια παροχή ρευστότητας από την Κύπρο στην Ελλάδα, που ήταν ανεξέλεγκτη. Η άλλη αιτία ήταν ακριβώς η προσφυγή της Τράπεζας Κύπρου στο κράτος τον Ιούνιο του 2012, που φόρτωσε άλλα 2.6 δις στο χρέος της Λαϊκής στον ΕΛΑ, όταν η ΕΚΤ «ανακοίνωσε ότι δεν δέχεται τα κυπριακά ομόλογα για υποθήκευση προς άντληση ρευστότητας» (Φιλελεύθερος 4/5/2013). Από εκεί και πέρα η συζήτηση γύρω από τον ΕΛΑ είχε να κάνει ακριβώς με το ζήτημα ότι η Τράπεζα Κύπρου - η οποία πλέον έγινε το σημείο σύγκρουσης του κατεστημένου, που ήθελε να φορτώσει την ζημιά των

τραπεζών στο δημόσιο - ανέλαβε τον ΕΛΑ της Λαϊκής. Και πάλι ήταν παραπλανητικά τα δεδομένα. Η Τράπεζα Κύπρου δεν αναλάμβανε μόνο τον ΕΛΑ της Λαϊκής, αλλά και εξασφαλίσεις, οι οποίες ήταν τριπλάσιες σε άξια από τον ΕΛΑ, όπως παραδέχθηκε και Μαυρίδης του ΔΗΣΥ στη στήλη του στο Φιλελεύθερο, στις 12 Μαΐου. Ο ΕΛΑ ήταν το φύλλο συκής του κατεστημένου της Τράπεζας Κύπρου για να συγκαλύψει τις ευθύνες του.

Η απόφαση της ΕΚΤ να ανοίξει, ουσιαστικά, την παροχή ρευστότητας και πάλι χωρίς να έχει προηγηθεί κάποια αναβάθμιση από τους οίκους αξιολογησης… είναι χαρακτηριστικό του ότι η απόφαση για μη αποδοχή των ομόλογων τότε, όπως και η απόφαση για αποδοχή των ομόλογων τώρα, είχε και έχει στρατηγικά στοιχεία. Με δεδομένο ότι η τότε κυβέρνηση ήταν απρόθυμη να δεχθεί την τρόικα και το μηχανισμό στήριξης, προφανώς, κάποιοι εσωτερικά και εξωτερικά έσπρωξαν εκβιαστικά τη χώρα στο μηχανισμό.

Η «ερευνητική του συμπέθερου», οι αόρατοι εμπειρογνώμονες και οι μέχρι τώρα λογοκρινόμενες ερωτήσεις



«Η Κυβέρνηση θα κατηγορηθεί ότι το πόρισμα της Επιτροπής είναι μολυσμένο με διαπλοκή» (εν ήδη "μολυσμένο" που το συμπέθερο Καλλή darling)»

Tweet Drakouna

Έχει περάσει, πλέον, ένας μήνας από τη σύσταση της ερευνητικής για την οικονομία και η όλη παρουσία της τείνει προς την υποψία της συγκάλυψης. Η ειρωνική ατάκα στο blog της Δρακούνας για την «ερευνητική του συμπέθερου» κωδικοποιεί σε ένα

βαθμό την εικόνα. Αρχικά, ήταν οι παραιτήσεις – η μια ήταν παράξενη και η άλλη κραυγαλέα, αντιφατική και τελικά, πλήρως απομυθοποιητική.

Οι Παραιτήσεις: από το δικαστή, που θυμήθηκε καθ'οδόν ότι δεν μπορούσε λόγω ασθένειας - ή Λούτσιου - μέχρι τη διαπλοκή με το δικηγορικό γραφείο της Τράπεζας Κύπρου

Ο κ. Γ. Κωνσταντινίδης, σύμφωνα με όλες τις πληροφορίες, όντως έχει πρόβλημα υγείας – όπως επικαλέστηκε στην επιστολή παραίτησης του. Το ερώτημα, όμως, ήταν εμφανές – καλά δεν το ήξερε πριν αποδεχθεί; Το ότι παραιτήθηκε μόλις άρχισε να απλώνεται η συζήτηση για το σκάνδαλο Λούτσιου δεν πέρασε απαρατήρητο. Έμοιαζε λες και κάποιος ήθελε να αποφύγει την ευθύνη μιας συγκάλυψης. Και αφού η επίσημη δικαιολογία της υγείας δεν ήταν πειστική, το θέμα έμεινε να αιωρείται. Ακολούθως, η κυβέρνηση διόρισε τον κ. Κραμβή, ο οποίος φάνηκε να τεκμηριώνει τις υποψίες. Ο κ. Κραμβή είχε και έχει ξεκάθαρη σύγκρουση συμφερόντων, αφού ο γιος του εργάζεται στο δικηγορικό γραφείο Πολυβίου και ο ίδιος ο κ. Κραμβή είναι συμπέθερος του κ. Πολυβίου. Η ιδέα του άμεμπτου δικαστή είναι αναγκαστικά εκτός πραγματικότητας, πια. Η Τράπεζα Κύπρου για όσους παρακολουθούν την τραπεζιτική κρίση είναι η πέτρα του σκανδάλου και η παρούσα κυβέρνηση έχει κάμει τα πάντα για να προφυλάξει τους μεγαλομετόχους της – προσπάθησε να φορτώσει σε όλους του καταθέτες τη ζημιά της, μετά αγωνίστηκε να μην γίνει απομείωση των μετόχων. Όταν η Τράπεζα Κύπρου προσπάθησε να μπλοκάρει την έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την προσφυγή στο κράτος τον Ιούνιο του 2012, είναι πιθανό ότι ο γιος του κ. Κραμβή να ήταν εμπλεκόμενος λ.χ. Πώς μπορεί να πειστεί το κοινό ότι τώρα ο δικαστής θα συμπεριφερθεί χωρίς προκατάληψη, όταν το δικηγορικό γραφείο της τράπεζας είναι εμπλεκόμενο, από το 2005, σε παράξενες υποθέσεις διαπλοκής και προστασίας της τράπεζας, ακόμα και όταν παραβίαζε τον νόμο – όπως έκανε στην περίπτωση της προσπάθειας για εξαγορά της ρουμανικής τράπεζας, στην αγορά των ελληνικών ομολόγων το 2009-10 και στην περίπτωση του 2012;

Ο κ. Καλλή που δεν μπορούσε να αποφασίσει αν παραιτήτο από ευθιξία ή αν ήταν ενοχλημένος, γιατί ήταν εμπλεκόμενος σε σύγκρουση συμφερόντων

Και ενώ οι αμφιβολίες πλανιόνταν ξαφνικά, ήρθε μια βόμβα από άλλη κατεύθυνση. Παραιτήθηκε και ο κ. Καλλή, ο άλλος δικαστής, επικαλούμενος πιθανή σύγκρουση συμφερόντων, αφού ο γιος του ήταν εμπλεκόμενος σε δικαστική διαμάχη με την Κεντρική. Η παραίτηση του κ. Καλλή έδειχνε ένα είδος ευθιξίας, που δεν είχε ο κ. Κραμβή. Και με βάση το γεγονός ότι ήταν το άτομο που έκανε την έρευνα για την

Ήλιος, δημιουργήθηκε, αρχικά, η εντύπωση ότι επρόκειτο για μια κίνηση που θα στήριζε, έστω και με την παραίτησή του, τη σοβαρότητα της όλης προσπάθειας. Ο κ. Καλλή φρόντισε/ κατάφερε να γελοποιοηθεί μόνος του. Ξαφνικά, άρχισε τις συνεντεύξεις για να κατηγορήσει τον γ.γ. του ΑΚΕΛ, γιατί έθεσε θέμα σύγκρουσης συμφερόντων. Οι εκφράσεις του τύπου «ασέλγησε επί των ιερών» δεν ήταν απλώς παράδοξα ρητορικά σχήματα για ένα θέμα σύγκρουσης συμφερόντων, αλλά και αστεία αντιφατικές, αφού ο ίδιος δεν κατάφερε να βρει μια λέξη να πει για τον συνάδελφό του τον κ. Κραμβή που δεν παραιτήθηκε. Άλλα ιερά; Το οξύμωρο ήταν ότι ο ίδιος ο δικαστής αναγνώριζε το θέμα, αφού είχε ήδη παραιτηθεί.

Ο κ. Καλλή, ίσως να είχε υπερεκτιμηθεί στην υπόθεση της Ήλιος και η μέχρι τώρα σιωπή του διασφάλιζε αυτό τον σεβασμό ως σεμνότητα. Το ότι η τεκμηρίωση της όλης υπόθεσης δεν στάθηκε στο δικαστήριο – μπορει να αναφερόταν και σε αυτήν, όταν παραδέχθηκε στη ροή των διάφορων που έλεγε ότι «έκανε λάθη» - ίσως να μην ήταν τυχαία μπροστά στο τί διαφανηκε στην διαδικασια των συνεντευξεων του. Το πιο εντυπωσιακό ήταν η δήλωσή του ότι πίστευε ότι έφταιγε η προηγούμενη κυβέρνηση, αφού «διάβαζε εφημερίδες». Όταν ένας δικαστής παραδέχεται με τόση ανεση (η αφελεια;), ότι έχει ήδη διαμορφώσει γνώμη με βάση τις «εφημερίδες» - προφανώς αυτές που διαβάζει, αφού το θέμα ήταν έντονα διχαστικό - τότε είναι, μάλλον, εμφανές ότι η όλη έμφασή του θα ήταν να τεκμηριώσει ή να διαψεύσει την ήδη προκατασκευασμένη άποψή του. Στα σύγχρονο δικαστικό σύστημα, όμως, ακόμα και τους ενόρκους τους ξεσκονίζουν για να μην έχουν προκαταλήψεις. Στη δίκη για το Μαρί λ.χ. ένας δικαστής αυτοεξαιρέθηκε, γιατί είχε κάποια σχέση με το Μ. Κυπριανού. Το πιο προβληματικό ήταν ότι δεν φαινόταν, καν, να υποψιάζεται ότι «οι εφημερίδες» μπορεί να συγκάλυπταν τις ευθύνες ή να ήταν και εμπλεκόμενες – γιατί λ.χ. η εφημερίδα «Πολίτης» ήταν η μόνη που «ήξερε» και είχε στο πρωτοσέλιδό της αναφορά για το κούρεμα στις 16/3; Προφανώς, λ.χ. ο κ. Καλλη δεν διάβαζε εφημεριδες με δημοσιες αναφορες της στην διαπλοκη ΜΜΕ και τραπεζων. Και σε ένα δικαστικό σύστημα, όπου φαίνεται να κυριαρχεί η λογική της αμφιβολίας – και άρα να απαλλάσσονται άτομα με βάση αυτή την αμφιβολία (όπως στην περίπτωση της απαλλαγής των αστυνομικών για τον ξυλοδαρμό πριν από λίγα χρόνια) ή από την πιθανότητα να έχουν επηρεαστεί τα δεδομένα από την δημοσιοποίηση τεκμηρίων, είναι κάπως παράξενο για ένα δικαστή να κάνει τέτοιες δηλώσεις.

Στη συνέντευξή του στο Φιλελεύθερο υπήρχε και αναφορά στην υπόθεση που είχε αναλάβει το δικηγορικό γραφείο το οποίο ανηκει στα παιδια του. Ήταν μια υπόθεση για τη Τραπεζα Κυπρου και η όλη έμφαση βρισκόταν στην αναζήτηση ευθυνών και ενόχων εκτός τράπεζας. Η γενικη εμφαση φαινεται να είναι στις εποπτικες αρχες

(αραγε οι τραπεζιτες που παραπλανουσαν τους μετοχους και οι μετοχοι που το ανεχονταν δεν ειχαν δικες τους ευθυνες;) αλλα σε ένα από τα σημεια υπαρχει και το εκπληκτικο επιχειρημα της «μη ληψης των ενδεδειγμενων δημοσιοοικονομικων μετρων». Δηλαδη μερικοι μετοχοι της τραπεζας Κυπρου θεωρουν (η εχουν την «απαιτηση») ότι θα επρεπε το Δημοσιο να κανει και άλλες περικοπες (στην υγεια, στην παιδεια κλπ - η ισως και στις συνταξεις) για να σωσει τις μετοχες τους στην ιδιωτικη τους τραπεζα που κερδοσκοπουσε; Προφανώς, λοιπόν, υπήρχε και εκεί ένα ζητούμενο, όπως και με τον κ. Κραμβή.

Μπορεί η κ. Ηλιάνα Νικολάου να ελέγξει τις προκαταλήψεις της;

Η κυβέρνηση, ή μάλλον ο Ιωνάς Νικολάου που φαίνεται να ανέλαβε τη διαδικασία, διόρισε την Η. Νικολάου στη θέση του κ. Καλλή. Δεν ακούστηκαν άλλα σχόλια – αφού αφου η διαδικασια αρχισε να θεωρειτο πλεον διατρητη. Όμως, η πραγματικότητα είναι δεδομένη και η αφελής θέση ότι οι δικαστές είναι ουδέτεροι είναι αστεία – η ιστορία του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις ΗΠΑ είναι εκφραστική. Όπως και η πορεία αρκετών αξιωματούχων του νόμου στην Κύπρο. Είναι ο κ. Λουκαΐδης λ.χ. κοινώς αποδεχτός δικαστής; Σαφώς όχι. Σε αυτό το πλαίσιο, η κ Νικολάου έρχεται από το χώρο της δεξιάς. Κατά την διάρκεια της θητείας της, ως Επίτροπος Διοίκησης έδειχνε ευαισθησία σε σχέση με τη διασφάλιση των δικαιωμάτων διαφόρων ομάδων λ.χ. αλλά υπήρξε μόνιμα καχύποπτη και απέφυγε θέματα που είχαν να κάνουν με τουρκοκύπριους. Η στάση της στο θέμα των καταγγελιών για ρατσιστικές συμπεριφορές στις συζητήσεις για την Αγγλική σχολή ήταν εκφραστική – προσπάθησε, ουσιαστικά, να αποφύγει το θέμα και, ενδεχομενως, να το συγκαλύψει. Εξέφραζε ένα είδος προκατάληψης, η οποία ισως να εκφραζε και μια τάση συμπόρευσης με συγκεκριμένα συμφέροντα.

Φέρεται να είχε εκφράσει δυσφορία για το μη επαναδιορισμό της από τον Δ. Χριστόφια - αν και είναι αμφιβολο αν ήταν καν νομικά εφικτό - και είναι λογικό ότι ο κ.Ιωνάς ποντάρει και σε αυτό. Η συμμετοχή της στην ομάδα του κ. Ζένιου «Ελευθερία», η οποία κινείται στο χώρο της δεξιάς ήταν, επίσης, προφανώς σχετικό κίνητρο.

Ρωτώντας για το Δημόσιο, λες και το ευρωπαϊκό κούρεμα έγινε στο τμήμα δημοσίων έργων: αποφεύγοντας τις ερωτήσεις για τις τράπεζες με τη βοήθεια, φυσικά, των ΜΜΕ

Η διαδικασία μέχρι στιγμής αναλώνεται σε δηλώσεις για τα αυτονόητα και με ερωτήσεις που δεν αρθρώνονται. Μέχρι στιγμής κατέθεσαν υπουργοί και στελέχη υπουργείων. Η πρώτη γραμμή ερωτήσεων μοιάζει λες και δεν έχει γίνει τίποτα

αντιληπτό από τί περάσαμε: ρητορικές ερωτήσεις για το Δημόσιο λες και ζούμε ακόμα πριν το Μάιο του 2012 όταν εμφανίστηκαν οι τρύπες και τα σκάνδαλα των τραπεζών - λ.χ. για το «αν πάρθηκαν μέτρα»!! κλπ. Η μόνη φορά, που εστιάστηκαν στο θέμα των τραπεζών οι ερωτήσεις, ήταν όταν ο Χ. Σταυράκης κατέθεσε πιο εμφαντικά στη θέση του για τις ευθύνες των τραπεζών – τότε, κατατέθηκαν κάποια ερωτήματα για τα δάνεια μελών του Δ.Σ. και τα golden boys. Το συμπλήρωμα αυτής της στρατηγικής ερωτήσεων ήταν η πλειοψηφία των ΜΜΕ, που αναζητούσε κάποιο απόσπασμα φράσης για να αποδώσει με τον τίτλο, την ευθύνη στην προηγούμενη κυβέρνηση. Όταν λ.χ. ο Χ. Πατσαλίδης έκανε αναφορά στις ευθύνες του κ. Ορφανίδη, η Ερευνητική το προσπέρασε και τα ΜΜΕ το έθαψαν. Και όμως, η ερευνητική αν έκανε καλά τη δουλειά της, θα έπρεπε να ρωτήσει τον κ. Πατσαλίδη να επιβεβαιώσει ότι όντως ήταν παρών, όταν προσπαθούσε ο Σταυράκης να πείσει τον Ορφανίδη να μην αγοραστεί η ρωσική Uniastrum. Πέρασε έτσι. Και παρά το ότι κατέθεσε δύο φορές ο Σταυράκης δεν εστιάστηκε η συζήτηση τη θέση του (όπως εκφραστηκε στο βιβλίο του) ότι ο Ορφανίδης πίεζε τις τράπεζες να μην αγοράζουν κυπριακά ομόλογα. Και αν οι δικαστές κινούνται με βάση ό,τι ξέρουν και με ό,τι τους πληροφορούν οι «εμπειρογνώμονες», τα ΜΜΕ φαίνεται να προσπαθούν συνειδητά να μετατοπίσουν τη συζήτηση. Μέχρι στιγμής λ.χ. μόνο σε ένα κείμενο-αναφορά της Θ. Θειοπούλου σε αφιέρωμα του Φιλελεύθερου εμφανίστηκε το τί έγραφαν οι εκθέσεις των οίκων αξιολόγησης, οι οποίες προειδοποιούσαν για την έκθεση των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα και σε ελληνικά ομόλογα[1].. Και όταν οι ευθύνες του Ορφανίδη έγιναν θέμα και στη συζήτηση στην Ευρωβουλή, το πρωτοσέλιδο του Πολίτη έψαχνε... γιατί δεν υποβλήθηκε πιο γρήγορα αίτηση.

Και όταν ο Κ. Καζαμίας εξήγησε την κατάσταση, που επικρατούσε το φθινόπωρο του 2011 - και άρα ότι δεν υπήρχε πιθανότητα βέτο στο κούρεμα των ελληνικών ομολόγων - αρκετά ΜΜΕ πιάστηκαν από τη φράση ότι ίσως να ήταν καλύτερα, αν υπήρχε μνημόνιο το Μάρτη του 2012. Η εμφανής ερώτηση – μα τότε δεν είχαν ακόμα αποκαλυφθεί οι τρύπες των τραπεζών - δεν αρθρώθηκε.

Η επιλογή πλαισίου και «εμπειρογνωμόνων» έχει και ως στόχο την κατασκευή της ατζέντας των ερωτήσεων από τους εκλεκτούς του Ιωνά Νικολάου; Ποιοί είναι και πού ήταν τα προηγούμενα τρία χρόνια οι «εμπειρογνώμονες»;

Σε αυτό το πλαίσιο, αξίζει να δει κάποιος και ποιοί εμπειρογνώμονες διορίστηκαν για την επιτροπή, αλλά και τους όρους εντολής. Το χρονικό πλαισιο λ.χ. είναι σαφώς

[1] «Τα λέγανε οι οίκοι για τις Τράπεζες. Από το 2010 προχωρούσαν σε υποβάθμιση, βλέποντας τα προβλήματα». 4/5/2013. Φιλελεύθερος, σελ. 23.

σκόπιμα παραπλανητικό – όταν η έρευνα προσδιορίστηκε να ξεκινήσει από το 2006, τότε αφαιρούνται από την εικόνα μερικά σημαντικά δεδομένα: το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου το 1999 και το πώς φτιάχτηκε η φούσκα των ακινήτων μετά. Και για ό,ποιον θέλει βέβαια να δει πως οικοδομήθηκε ο υπερδιογκωμένος τραπεζικός τομέας, αλλά και τα υπόγεια δίκτυα διακίνησης κεφαλαίων, θα πρέπει να πάει πίσω στη δεκαετία του 1990 – και την προεδρία Κληρίδη. Προφανώς, κάποιοι δεν ήθελαν κάτι τέτοιο. Ειπώθηκε ότι οι δικαστές θα κινούνται όπως θέλουν. Με δεδομένο, όμως, ότι οι δικαστές δεν είναι αρμόδιοι για οικονομικές επιλογές, αλλά και ούτε μπορούν να κρίνουν την οικονομική πολιτική, ο διορισμός κάποιων ατόμων ως «ειδικών» είναι, εμφανώς, παραπλανητικός αν δεν προσδιοριστεί από πού προέρχονται, τί εκφράζουν και ποιά σχετική εργαία έχουν πραγματοποιήσει. Δεν υπάρχουν ουδέτεροι ειδικοί. Αυτοί οι οποίοι διορίστηκαν, έκαναν έρευνα και δημοσιοποίησαν κάτι για το πρόβλημα των τραπεζών πριν το Απρίλιο του 2012; Ποιά θέση πήραν λ.χ. σε ζητήματα, όπως η συγκάλυψη του ζητήματος των τραπεζών; Ή μήπως ανήκουν σε εκείνους, οι οποίοι συγκάλυπταν τις ευθύνες του κ. Ορφανίδη; Το τμήμα διοίκησης και οικονομικών του Πανεπιστήμιου Κύπρου, λ.χ., ουσιαστικά, είχε μαύρα μεσάνυχτα ή συγκάλυπτε τον κύριο Ορφανίδη. Η μη συζήτηση για το πλαίσιο των απόψεων των δύο ατόμων που διορίστηκαν είναι από μόνη της προβληματική.

Το ελάχιστο που θα μπορούσε να αναμένει κάποιος, θα ήταν να εκφράζουν οι δύο εμπειρογνώμονες διαφορετικές απόψεις – ιδιαίτερα, όταν δει κάποιος ότι ανάμεσα στους δικαστές υπάρχει, ήδη, ένα άτομο που εμπλέκεται με την Τράπεζα Κύπρου και ένα άλλο που ενδεχομενως έχει προκαταλήψεις απεναντι στην προηγούμενη κυβέρνηση.

Τελικά, είναι ιδιαίτερη καχυποψία να σκεφθεί κάποιος ότι μερικές επιλογές έγιναν γιατί εκφράζουν μια συγκεκριμένη γραμμή που διευκολύνει την κυβέρνηση;

Στην Κύπρο, όπως και στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ διεξήχθη και διεξάγεται μια διαμάχη, τα τελευταία χρόνια, για το πώς θα αντιμετωπιστεί η κρίση που ξεκίνησε το 2007-08 και ποιοί θα πληρώσουν τη ζημιά των τραπεζών. Στην Κύπρο, η μια πτέρυγα υποστήριζε ότι έπρεπε να γίνει ότι ήταν δυνατό να διαφυλαχθεί η κοινωνική συνοχή και να υπερασπιστεί η κοινωνία τα συμφέροντά της και να ακολουθήσουν τα συμφέροντα των τραπεζών. Αυτή ήταν η θέση της προηγούμενης κυβέρνησης, αλλά και των συνδικαλιστικών οργανώσεων όλων των παρατάξεων – και της πλειοψηφίας του πληθυσμού αν δει κάποιος τα ποσοστά που ήταν ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις και υπέρ της φορολόγησης του

πλούτου. **Από την άλλη, υπήρχε μια άλλη πτερυγα, που ήθελε να συγκαλύψει το πρόβλημα των τραπεζών – μπορεί να ήταν μειοψηφική θέση, αλλά έλεγχε και ελέγχει την πλειοψηφία των ΜΜΕ λόγω οικονομικών συμφερόντων.**
Σε αυτή την αντιπαράθεση, μέχρι στιγμής, η «ερευνητική του συμπέθερου» και του κ. Ιωνά φαινεται να ακολουθεί τη δεύτερη γραμμή. Μπορει να είναι μόνο η αρχή και να αλλάξει έμφαση. Ή ίσως να προκύψει ευρύτερη κατανόηση. Το πρόβλημα, το οποίο θα έχει να αντιμετωπίσει η ρητορική που προσπαθει να συγκαλυψει (και παλι) τις ευθυνες των τραπεζων, είναι ότι η τελική απόφαση από την Ευρώπη είναι ξεκάθαρη – όπως ήταν και οι οίκοι αξιολόγησης: την ευθύνη για την μεταφορά της κρίσης στην Κύπρο την έχουν οι τράπεζες και για αυτό επιβλήθηκε το κούρεμα.

Και μετά το ζήτημα θα γίνει και κοινωνικό – μπορεί να πει κάποιος ότι θα έπρεπε ως κοινωνία να κάνουμε οικονομίες για να σώσουμε τις τράπεζες; Με ποιό δικαίωμα, όμως, μπορεί καποιος (ένας «εμπειρογνώμονας», ας πούμε, διορισμένος από ένα μεροληπτικό υπουργό) να υπαινίσσεται καν κάτι τέτοιο; Ακόμα και λογικά, δεν έχει νόημα: Μπορεί να φυλαχτεί το μισό εθνικό εισόδημα για τις τράπεζες; Προφανώς όχι. Και πέρα από την παράσταση των ΜΜΕ, τα ζητούμενα είναι ευρύτερα πια – και δεν είμαστε κλεισμένοι στο μικρόκοσμο του 1960.

Θα τολμήσει έστω και ένας από την ερευνητική να αγγίξει την ουσία της διαπλοκής: των δικηγορικών γραφείων με τις τράπεζες και την πολιτική - και των ιδιοκτητών των ΜΜΕ με τις τράπεζες
Ο κ. Πικής δεν σχολιάστηκε μέχρι στιγμής αν και δεν θεωρείται απλώς ουδέτερος. Όμως, θα κριθεί και αυτός. Διότι υπάρχουν εν δυνάμει δύο νευραλγικά ζητήματα που αφορούν και στον τομέα του: όταν θα αρχίσει να καλεί και δικηγόρους πολιτικούς θα τολμήσει η ερευνητική, ή έστω ο ίδιος, να θέσει θέμα σύγκρουσης συμφερόντων – στον Ν. Παπαδόπουλο λ.χ.; Και για το δικηγορικό του γραφείο, αλλά και για τα οικονομικά του συμφέροντα. Ανάλογα πρέπει να ερωτηθούν και άλλοι. ‘
Και μετά είναι τα ΜΜΕ. Θα τολμήσει η ερευνητική να θέσει ερωτήματα για την εξάρτηση των ΜΜΕ - που επιλέγουν φράσεις για πρωτοσέλιδο και καθηγηθούν προκαταλήψεις, ακόμα και φως δικαστών όπως ο κ. Καλλή - από τις τράπεζες – και τώρα από τους μεγαλοκαταθετες της τραπεζας Κύπρου; Έχουν, ήδη, γραφτεί κείμενα από δημοσιογράφους και σχολιαστές και όσο και να τα λογοκρίνουν οι διορισμένοι «εμπειρογνώμονες» του κ. Ι. Νικολάου, όπως φάνηκε και στη συζήτηση στο ευρωκοινοβούλιο, τα τοπικά θεάματα δεν γίνονται, πια, σε κλειστό κύκλωμα. Και οι διορισμένοι, ίσως, να πρέπει να σκεφτούν και ευρύτερα.

Η απομόνωση της Κυπριακής Δημοκρατίας βαθαίνει: ενώ η περιοχή αλλάζει, η κυβέρνηση αναπαράγει κλισέ άλλων εποχών



Η ανακοίνωση της ανάκλησης του Ιρανού πρέσβη ήταν μια σημαντική είδηση που πέρασε σχεδόν απαρατήρητη. Η δικαιολογία – η παράδοση ιρανού πολίτη στις ΗΠΑ με τη δικαιολογία ότι προσπαθούσε να κάνει εμπόριο όπλων για το Ιράν, ακουγόταν τραβηγμένη – δεν είχε προηγηθεί κάποια συζήτηση για το θέμα και το όλο πλαίσιο φαινόταν παράδοξο. Στην Κύπρο θα έκανε εμπόριο όπλων; Προφανώς, συνελήφθει μετά από οδηγία των ΗΠΑ και η παράδοσή του ήταν απόδειξη της υποταγής της νέας κυβέρνησης στις επιλογές της Ουάσιγκτον. Η αντίδραση των Ιρανών ήταν μόνο η αρχή. Η εκπληκτική έλλειψη κατανόησης των δεδομένων ήταν έκδηλη στη συνέντευξη του κυβερνητικού εκπροσώπου, στην Καθημερινή την Κυριακή:

«Η Τουρκία είναι το αντίπαλο δέος του Ιράν και δεν μπορεί να έχει ανοικτά ζητήματα.»

Είναι ένα σοβαρό πρόβλημα, όντως, όταν ο κυβερνητικός εκπρόσωπος επειδυκνεύει τέτοια κραυγαλέα άγνοια: το αντίπαλο δέος του Ιράν είναι η Σαουδική Αραβία. Αντίθετα, η Τουρκία έχει βελτιώσει τις σχέσεις της με την Τεχεράνη και η χώρα στην οποία προσανατολίζεται η μεγαλύτερη αύξηση των τουρκικών εξαγωγών, είναι το Ιράκ, στο οποίο κυριαρχούν οι σιήτες συμμάχοι του Ιράν. Αν σπρώξει κάποιος τη λογική του κ. Στυλιανίδη, το λογικό συμπέρασμα είναι ότι αποδέχεται την τουρκική ηγεμονία στην περιοχή. Η έλλειψη κατανόησης των δεδομένων, εκ μέρους της κυβέρνησης, συμβαδίζει με την επιθυμία να είναι αρεστοί στη Δύση – το γεγονός ότι η Δύση δεν ελέγχει πια την περιοχή και βασίζεται στην Τουρκία είναι κάτι που αργά ή γρήγορα θα προκύψει ως αποτέλεσμα ή ως απρόσμενη συνέπεια – είτε ως το κούρεμα , είτε ως ένα λάιτ βέρσιον του ‘74.

Η επίσκεψη στο Ισραήλ, ως επιβεβαίωση της προσπάθειας για μονοδιάστατη εξάρτηση

Η επίσκεψη του κ. Αναστασιάδη στο Ισραήλ επιβεβαίωσε ότι η μόνη εξωτερική πολιτική της κυβέρνησης είναι ... το Ισραήλ, το οποίο, αντίθετα, με τους δικούς μας, ανοίγεται ταυτόχρονα και στην Τουρκία και στη Ρωσία. Στο Βήμα, υπάρχουν πληροφορίες ότι η κυπριακή κυβέρνηση υποστηριζεί τώρα και τον εξοπλισμό των ανταρτών στη Συρία. Προφανώς, η επικράτηση των ισλαμιστών, είναι αποδεκτή στη Λευκωσία. Το Ισραήλ δέχθηκε τον Αναστασιάδη με συγκατάβαση, ενώ ο Νετανιάχου ερχόταν από ένα ταξίδι στην Κίνα και ετοιμαζόταν για επίσκεψη στη Μόσχα.

Το ότι το προεδρικό επιτελείο κυριαρχείται από την ανάγκη να αποδεικνύει τη φιλοδυτική του προσήλωση - ή και δουλοπρέπεια, θα έλεγαν κάποιοι - είναι γνωστό. Ενώ γίνονταν διαπραγματεύσεις το Φερβουάριο-Μάρτιο για ρωσική συμμετοχή στο δάνειο, η κυβέρνηση Αναστασιαδή τα τίναξε όλα στο αέρα, με ανόητες διακηρύξεις για το «συνεταιρισμό για την ειρήνη» - λες και θα πάθαναν κάτι, αν περίμεναν λίγες εβδομάδες. Το ουσιαστικό πρόβλημα, όσον αφορά στην κυπριακή εξωτερική πολιτική, είναι αν στην κυβέρνηση υπάρχει κάποιος που ασχολείται σοβαρά με το τί συμβαίνει στην περιοχή. Ο γάλλος υπουργός στο Eurogroup, το Μάρτιο, απλώς παρατηρούσε, όταν δεν κοιμόταν, αφού η κυπριακή αντιπροσωπεία είχε παραδοθεί από πριν στις επιθυμίες του Βερολίνου.

Ο κ. Στυλιανίδης, όπως και ο Δρουσιώτης αν κρίνει κάποιος από τα κείμενά του πριν τη ρουσφετολογική μεταφορά του στο προεδρικό, φαίνεται να νομίζουν ότι όπου νά' ναι θα γίνει δυτική επίθεση στο Ιράν – και νομίζουν ότι θα κερδίσουν με το να είναι απόλυτα υποταγμένοι σε ό,τι φαντάζονται ως δυτικές επιθυμίες. Στην ουσία, όμως, η επίθεση εναντίον του Ιράν ήταν μια επιλογή της ισραηλίτικης ακροδεξιάς, που την έχουν απορρίψει ακόμα και οι Αμερικανοί. Ο Στυλιανίδης, όπως και με το κούρεμα, έμεινε μερικά επεισόδια πίσω.

Τα δύο μπλοκ στην περιοχή και η άγνοια της Λευκωσίας για τις εξελίξεις: Αίγυπτος – Τουρκία - Ιράν και Ισραήλ-Σαουδική Αραβία

Τα σημερινά δεδομένα προδιαγράφουν δύο εξελίξεις που αφήνουν την Κύπρο, πια, απομονωμένη και σε πλήρη εξάρτηση με το ποιά πρεσβεία θα δώσει οδηγίες.
Η μια εξέλιξη, στην οποία παρέμπε πρόσφατο κείμενο των βρετανικών Τάιμς, ανέφερε ότι γίνεται μια προσπάθεια να δημιουργηθεί ένα μέτωπο, όχι επίθεσης, αλλά αντιμετώπισης - containment - πιθανής ιρανικής απειλής. Αυτό το μέτωπο είναι, ουσιαστικά, εγκατάλειψη των σχεδίων για επίθεση-βομβαρδισμό του Ιράν και

προσφέρεται ως εναλλακτική λύση στο φόβο, τόσο του Ισραήλ, όσο και της Σαουδικής Αραβίας, για το Ιράν. Ο στόχος είναι να συμπεριληφθούν σε αυτό, η Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Ιορδανία, μαζί με το Ισραήλ. Υπάρχει η ελπίδα, ότι ο βασικός παίκτης θα είναι η Τουρκία. Αν αυτό το μπλοκ ονειρεύεται ο Στυλιανίδης, τότε, μάλλον, έχει, ήδη, αποδεχθεί ότι η Κύπρος θα είναι υπό τον τουρκικό στρατιωτικό έλεγχο. Το Ισραήλ, όπως απέδειξε και με την υπεροπτική συμπεριφορά προς τον Αναστασιάδη δεν θα πάει κόντρα στην Τουρκία για μια κυβέρνηση που συμπεριφέρεται σαν yesman. Η ίδια λογική, που οδήγησε την Κύπρο αιχμάλωτη στο Eurogroup, επαναλαμβάνεται. Τα ίδια μέσα παράγουν τα ίδια αποτελέσματα – οπότε, ενδεχομένως σύντομα, να ξαναπαιξει το άσμα «με προδώσαν οι φίλοι μου».

Η άλλη συμμαχία προωθείται από την Αίγυπτο και έχει να κάνει με το κουαρτέτο για τη Συρία στο οποίο συμμετέχουν, τόσο το Ιράν, όσο και η Τουρκία. Το τέταρτο μέλος, η Σαουδική Αραβία, δεν συμμετείχε στις προσπαθειες μεχρι τωρα. Αυτή η κίνηση της Αιγύπτου γίνεται και με ένα άνοιγμα του Καΐρου προς τη Μόσχα, αλλά και το Ιράν. Ήδη οι σχέσεις με το Ιράν αποτέλεσαν και θέμα άρθρου στον Economist, ενώ σε σχέση με το συριακό, η αιγυπτιακή κυβέρνηση δήλωσε «ταύτιση» με τις ρωσικές θέσεις. Ενδέχεται, λοιπόν, να έχουμε και άλλο μπλοκ στην περιοχή. Και αυτό φλερτάρει την Τουρκία.

Και η Ρωσία, που έδειξε και δείχνει την αποφασιστικότητά της στο συριακό ζήτημα, κάνει και ανοίγματα προς το Ισραήλ – την περασμένη βδομάδα ρωσικό πολεμικό πλοίο κατέπλευσε για πρώτη φορά σε ισραηλιτικό λιμάνι – ενώ το Ισραήλ βρίσκεται, ήδη, σε συνεργασία με τη Ρωσία για το φυσικό αέριο με στόχο τις εξαγωγές στην Ασία. Εκεί, άλλωστε, είναι το κέντρο βάρους, πια, της παγκόσμιας οικονομίας.

Η Δύση ανάμεσα στον αμερικανικό και το γερμανικό πόλο, καθώς η Ρωσία παίζει και στα Βαλκάνια και στην κεντρική Ευρώπη

Στη συνέντευξή του στην Καθημερινή, ο κ. Στυλιανίδης επανέλαβε την ευρωδυτική πρόσκληση της κυπριακής δεξιάς. Οι επιθυμίες των πρεσβειών, τις οποίες προσπαθεί να φανταστεί ο κ. Στυλιανίδης, ίσως να μην συγκλίνουν. Ο κόσμος δεν είναι απλοϊκός με μονοδιάστατες αποχρώσεις άσπρου-μαύρου. Θα ήταν, ίσως, πιο πρακτικό, να προσπαθούσε να κατανοήσει τα αντικρουόμενα συμφέροντα αντί να ζει στις φαντασιώσεις της δεξιάς του Ψυχρού Πολέμου, τότε που οι Αμερικανοί ήταν ο μόνος παίκτης στη σκακιέρα της Δύσης. Ιδού τί έγραφε το Βήμα για τις αντιδράσεις Γερμανών και Αμερικανών για τις πολιτικές κινήσεις στην Ελλάδα:

«Η πρεσβεία με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον είναι αναμφίβολα η γερμανική στην οποία μπαινοβγαίνει πολύς κόσμος…

Από απόσταση παρακολουθεί τα δρώμενα η πρεσβεία των ΗΠΑ στην Αθήνα, ανώτατα στελέχη της οποίας διατηρούν παραδοσιακά στενές σχέσεις με το πολιτικό και οικονομικό σύστημα της χώρας…. Με ιδιαίτερη προσοχή παρακολουθούν την συνεργασία με την Γερμανία που δεν τους ενθουσιάζει..»[Κυριακη, 28/4/2013]

Και η Αθήνα, σύμφωνα με δημοσιεύματα, φαίνεται να προτιμά τον αγωγό TAP (Transadriatic Pipeline), παρά τον Nabucco West, που ήταν μέχρι πριν λίγο καιρό η «θέση» της Δύσης.

Όταν θα ανακαλύψει η πάρουσα κυβέρνηση, ότι η χώρα στην οποία βρίσκεται είναι στην Ασία μπορεί να είναι δύσκολα, πια, τα δεδομένα

Η εκπληκτική έλλειψη κατανόησης των δεδομένων ήταν έκδηλη στη συνέντευξη του κυβερνητικού εκπροσώπου στην Καθημερινή την Κυριακή:

«Η Τουρκία είναι το αντίπαλο δέος του Ιράν και δεν μπορεί να έχει ανοικτά ζητήματα.»

Είναι ένα σοβαρό πρόβλημα, όντως, όταν ο κυβερνητικός εκπρόσωπος επειδυκνεύει τέτοια κραυγαλέα άγνοια: το αντίπαλο δέος του Ιράν είναι η Σαουδική Αραβία. Αντίθετα, η Τουρκία έχει βελτιώσει τις σχέσεις της με την Τεχεράνη

…………….

Από απόσταση παρακολουθεί τα δρώμενα η πρεσβεία των ΗΠΑ στην Αθήνα, ανώτατα στελέχη της οποίας διατηρούν παραδοσιακά στενές σχέσεις με το πολιτικό και οικονομικό σύστημα της χώρας…. Με ιδιαίτερη προσοχή παρακολουθούν την συνεργασία με την Γερμανία που δεν τους ενθουσιάζει..»[Κυριακή, 28/4/2013]

Η μεταμόρφωση του Πολίτη σε κυπριακή εκδοχή της Αυριανής και της περιρρέουσας



Η Μεταμόρφωση της εφημερίδας Πολίτης τα τελευταία χρόνια ήταν πραγματικά εντυπωσιακή. Από μια εφημερίδα που φαινόταν, την περίοδο 2004-2010, να προσπαθεί να εκφράσει ένα σημείο διασταύρωσης ανάμεσα στη φιλελεύθερη και την αριστερή τάση για λύση και την προώθηση του εκμοντερνισμού της κοινωνίας, βρέθηκε να είναι ένας βασικός μηχανισμός κατασκευής υστεριών με την μορφή της περιρρέουσας - των υπονοουμένων και των ατεκμηρίωτων πρωτοσέλιδων - και να συμπεριφέρεται πια σαν ένα είδος εφημερίδας του 1960, όταν τα διάφορα καπετανάτα είχαν και μια δικιά τους εφημερίδα για να προωθούν τα συμφέροντα του ιδιοκτήτη τους. Έτσι, ο Πολίτης μετατράπηκε σε όργανο συγκάλυψης των σκανδάλων των τραπεζών το φθινόπωρο του 2012,[2] της κατασκευής υστερίας ενάντια στην αριστερά από το 2011[3] και της προώθησης ιδιοτελών συμφερόντων με πρωτοσέλιδα. Αυτή η εικόνα θυμίζει σε ένα βαθμό και την αθηναϊκή Αυριανή της δεκαετίας του 1980. Το ότι οι συμμετέχοντες δεν φαίνεται να μπορούν να αντιδράσουν και απλώς,

[2] Ο Πολίτης, όχι μόνο προσπάθησε να συγκαλύψει τα σκάνδαλα των τραπεζών, αλλά πίεζε να μην γίνει καν δημοσία συζήτηση για το θέμα. Πρώτο βιολί σε αυτή την προσπάθεια συγκάλυψης ήταν ο Μ. Δρουσιώτης. Ο Πολίτης, επίσης, λειτουργούσε σαν φερέφωνο της τρόικα.

[3] Από τις βουλευτικές εκλογές του 2011, ο Πολίτης άρχισε πια να εκφράζει τη μεροληπτική στάση που επέβαλαν τα συμφέροντα του ιδιοκτήτη του: στις εκλογές [προσπάθησε να κατασκευάσει θέμα για την εκ περιτροπής προεδρία - η εφημερίδα που στήριζε με τόσο πάθος τους εκ περιτροπής προέδρους του σχεδίου Αννάν. Ακολούθως από την επόμενη μέρα της έκρηξης στο Μαρί πρωτοστάτησε στα πρωτοσέλιδα ψέματα - όπως το αμίμητο της πρώτης μέρας: «Με οδηγίες Χριστόφια αφέθηκε στον ανοικτό χώρο το επικίνδυνο φορτίο» - αναφορά στο ψέμα δεν υπήρχε καν στο εσωτερικό κείμενο, στο οποίο παρέπεμπε ο δήθεν τίτλος. Και ο δρόμος πια συνεχίστηκε ανάλογα.

αναπαράγουν είναι ενδιαφέρον. Είναι, άλλωστε, η εφημερίδα που είχε πρωτοσέλιδο στις 16/3 ότι θα γινόταν κούρεμα, αλλά βέβαια, ως δημοσιογραφικό όργανο που δήθεν «τα λέει όλα», δεν μπορούσε να ρωτήσει, πού είναι οι καταθέσεις του ιδιοκτήτη της.

Όταν μια εφημερίδα θέλει να έχει λόγο στη διοίκηση της αστυνομίας, τοτε εστιάζει τα ρεπορτάζ αναλόγως συμφερόντων: μερικά παράδοξα δημοσιεύματα

Το πιο πρόσφατο επεισόδιο με τη διοίκηση της αστυνομίας ήταν εκφραστικό. Από το περασμένο φθινόπωρο, ο Πολίτης προωθούσε με εκδοτικά σχόλια και πρωτοσέλιδους τίτλους την ιδέα ότι αν εκλεγόταν ο κ. Αναστασιάδης θα μπορούσε να διορίσει νέα διοίκηση στην αστυνομία. Η ανάγκη έλεγχου των μηχανισμών του κράτους είναι κλασικό χαρακτηριστικό όσων θέλουν να διαχέουν περιρρέουσα. Το ότι ο κ. Αναστασιάδης προτίμησε να διορίσει τον κ. Χάσικο - εμπορικό αντίπαλο του Πολίτη στον χώρο της δεξιάς - υπουργό εσωτερικών δεν πρέπει να ευχαρίστησε την ιδιοκτησία του Πολίτη. Η ένταξη του Δρουσιώτη στο προεδρικό μπορεί να θεωρηθεί, σε αυτό το πλαίσιο, και ως μέρος του ρουσφετιού προς την εφημερίδα – εκτός από τον ίδιο το Δρουσιώτη για τις υπηρεσίες του. Η πληροφόρηση για το κούρεμα από πριν ήταν δεδομένη, λοιπόν. Η κυβέρνηση όφειλε να πληροφορεί τους δικούς της από πριν – και όχι μόνο τους συμπέθερους.

Το Μάρτιο, ο Πολίτης αναλώθηκε σε επιθέσεις για να στρέψει την προσοχή μακριά από τον Αναστασιάδη. Οπότε τα χρέη του προεδρικού αυξάνονταν – αλλά ήταν και είναι δύσκολοι καιροί. Σε αυτό το κλίμα, αρχές Απριλίου, ο Πολίτης δημοσίευσε μια επιστολή, η οποία δήθεν στάλθηκε στην εφημερίδα και η οποία με ένα απειλούσε παιδιά και εγγόνια των Αναστασιάδη και Δημητριάδη. Ήταν έκδηλο ότι ήταν κατασκευασμένη για να εμφανίσει τον πρόεδρο ως θύμα – αλλά, ενδεχομένως, και για να ρίξει του τόνους της αντιπαράθεσης με την Κεντρική. Διότι αν υπάρχει μια σαφής κατεύθυνση της αρθρογραφίας της εφημερίδα, είναι η φιλοδυτική εξάρτηση. Και έτσι, όταν έτριξε τα δόντια η ΕΚ, ο Πολίτης, βεβαίως, συμμορφώθηκε, κάπως.

Το πρόβλημα που εμφανίστηκε ήταν ότι η αστυνομία ερευνώντας την υπόθεση ανακάλυψε DNA του δημοσιογράφου, που δήθεν έλαβε την επιστολή, πίσω από το γραμματόσημο. Η εφημερίδα βρέθηκε εκτεθειμένη – και ο τρόπος που επέλεξε να αντιδράσει ήταν αποκαλυπτικός. Ουσιαστικά από ένοχη, εμφανίστηκε να απειλεί την αστυνομία γιατί έκανε ερευνά. Και το πιο εντυπωσιακό, ο υπουργός δημόσιας τάξης, ο κ. Ίωνας Νικολάου, ξαφνικά «ευαισθητοποιήθηκε» και δήλωσε ότι θα διόριζε

ανακριτή για την υπόθεση. Ουσιαστικά, ο ιδιοκτήτης της εφημερίδας απειλούσε την αστυνομία και το τμήμα που έκανε τις έρευνες DNA και ο υπουργός έτρεξε πειθήνια να συμμορφωθεί. Βέβαια, δεν ήταν η μόνη περίπτωση που ο κ. Νικολάου έκανε κάτι τέτοιο – εκείνες τις μέρες είχε αποκαλυφθεί ότι είχε κάνει κάτι ανάλογο και με την εκστρατεία για τη λαθροθηρία. Ο Πολίτης, λοιπόν, βρέθηκε στο ίδιο επίπεδο με τους κυνηγούς αμπελοπουλιών, που εκβίαζαν τον ΔΗΣΥ και έκαναν τον υπουργό να επέμβει, παραβιάζοντας τον νόμο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η εφημερίδα απέδωσε και απωθημένα στον επικεφαλής της αστυνομίας για προηγούμενες διαφωνίες του με τον δημοσιογράφο. Μια μικρή, ωστόσο, έρευνα δείχνει ότι μάλλον (και παράδοξα μπορεί να πει κάποιος) ο δημοσιογράφος φαινόταν να μεταφέρει φήμες ενάντια στο κλιμάκιο πάταξης της λαθροθηρίας – ιδιαίτερα σε μια εποχή, μετά το φθινόπωρο του 2012, όταν επιτέλους η αστυνομία ειχε αρχισει να επιβάλει τον νόμο. Την Πέμπτη 18/10/2012, ο Πολίτης στην σελίδα 18, είχε κείμενο με τίτλο «Φύλακες... λαθροκυνηγιού» με υπότιτλο «Από την ημέρα δημιουργίας του Ουλαμού Πάταξης Λαθροθηρίας, δεν σταμάτησαν να αποκαλύπτονται πληροφορίες για σχέσεις αστυνομικών με λαθροθηρία και λαθροθήρες». Στο κείμενο γινόταν αναφορά για μετακινήσεις δυο μελών του «Ουλαμού Πάταξης Λαθροθηρίας». Η όλη έμφαση του κειμένου άφηνε, ουσιαστικά, εκτεθειμένο τον ουλαμό την στιγμή που είχε, σύμφωνα με τα τεκμήρια, την μεγαλύτερή του επιτυχία. Προφανώς, όσοι διέρρευσαν την πληροφορία θα μπορούσαν να είχαν άλλα κίνητρα – ανάμεσα στα οποία να ήταν ακριβως και η επίθεση στον ουλαμό. Την επομένη στις 19/10, ο Μ.Κ. [Μανώλης Καλατζής] αναδιπλώθηκε σε σχόλιό του με τίτλο «Τιμωρία χωρίς εξηγήσεις», όπου ουσιαστικά απέσυρε τις υπόνοιες της προηγούμενης μέρας, ζητώντας τώρα να εξηγηθούν στους δυο αστυνομικούς που μετακινήθηκαν οι λόγοι για την μετακίνηση τους. Ο δημοσιογράφος επανήλθε σε ένα σχετικό θέμα στις 30/1/2013, με τίτλο «Της λαθροθηρίας στην Αστυνομία», όπου με βάση «πληροφορίες του Π» (δηλαδή των πηγών του δημοσιογράφου μέσα στην αστυνομία) είχαν τεθεί σε διαθεσιμότητα ένας λοχίας και ένα αστυνομικός για υποθέσεις λαθροθηρίας - κατηγορούνταν βασικά για συγκάλυψη. Ο δημοσιογράφος, όμως, δεν παρουσίαζε το θέμα ως έστω μια κίνηση προόδου, αλλά το αντιπαράβαλε με μια άλλη υπόθεση, η οποία καθυστέρησε – αλλά προχωρούσε. Η όλη έμφαση του κειμένου έμοιαζε παράδοξα με την μετέπειτα ιστορία με την επιστολή απειλής – φαινόταν να προσπαθεί να διαμαρτυρηθεί για τις έρευνες σε βάρος δύο αστυνομικών με βάση ότι καθυστέρησε η έρευνα για «ανώτερο αξιωματικό». Το θέμα δεν ήταν η επικρότηση των ερευνών, αλλά, μάλλον, η μετατόπιση του θέματος σε κάτι άλλο για να δημιουργηθεί «θέμα τάξης» και να

δημιουργηθεί θέμα αδικίας για τους κατηγορημένους. Στο κείμενο δεν διευκρινιζόταν, αν το όλο θέμα είχε να κάμει με τα προηγούμενα δημοσιεύματα του Οκτώβρη.

Το πιο κάτω είναι το σχόλιο που δημοσιεύτηκε εκείνες τις μέρες στο face book της Δέφτερης Ανάγνωσης και είναι εκφραστικό του κλίματος:

Το φιάσκο του «Πολίτη»: κατασκεύασε επιστολή «απειλών ενάντια στον Αναστασιάδη» και όταν πιάστηκε στα πράσα [βρέθηκαν αποτυπώματα δημοσιογράφου του] άρχισε να φωνάζει για συνομωσία;

Ό Πολίτης στις 3/5, έχει ένα ακόμα τίτλο με σάλτσα συνομωσίας, μόνο που σήμερα το άγχος φαίνεται να είναι η συγκάλυψη μιας γκάφας. Σύμφωνα με την εφημερίδα στις 4/4 «έφτασε» στα γραφεία τους [μόνο σε αυτούς «έφτασε» η επιστολή] απειλητική επιστολή για τον κ. Αναστασιαδη. Αφού την πρόβαλαν, μετά ζήτησαν να γίνει ερευνά. Η αστυνομία τελικά βρήκε στο ένα γραμματόσημο αποτυπώματα DNA ενός δημοσιογράφου του ΠΟΛΙΤΗ. Και τί κάνει η εφημερίδα του Προεδρικού;
Απειλεί θεούς και δαίμονες γιατί κάνει έρευνα η αστυνομία.
Προσέξτε λογική από το σημερινό κείμενο:

«Τη Μεγάλη Τρίτη ο Μανώλης Καλατζής κλήθηκε στο ΤΑΕ Αρχηγείου και ενημερώθηκε πως θεωρείτο ύποπτος για δύο αδικήματα. Για διάδοση ψευδών ειδήσεων και για δημόσια βλάβη.

Του αναφέρθηκε πως βρέθηκε δικό του γενετικό υλικό (DNA) κάτω από το ένα εκ των δύο ΚΑΛΑ κολλημένων γραμματοσήμων και ως εκ τούτου η αστυνομία «ευλόγως» πιστεύει ότι αυτός την έγραψε και την απέστειλε. ***[σχόλιο – δηλαδή αν δεν ήταν καλά κολλημένο τί θα άλλαζε;]***

Ο Μανώλης Καλαϊτζής ζήτησε να μάθει κάποια πράγματα. Αρχικώς, ρώτησε αν το δικό του γενετικό υλικό βρέθηκε και στα δύο γραμματόσημα του φακέλου. Η απάντηση του ανακριτή ήταν ότι βρέθηκε στο ένα (προσφυγόσημο). Ρώτησε ακόμα αν εκτός από το δικό του γενετικό υλικό βρέθηκε και γενετικό υλικό άλλων προσώπων, κάτι που επιβεβαίωσε ο ανακριτής. ***[σχόλιο - άρα το έκανε ο Καλατζής με κάποιον άλλο; Και; Σημαίνει ότι δεν ήταν στημένο επειδή ήταν και άλλος;]***

Το επόμενο λογικό ερώτημα ήταν: «Ποιό κίνητρο είχα να κάνω κάτι τέτοιο;». ***[σχόλιο – εδώ γελάμε. Μα καλά σοβαρομιλα ο άνθρωπος ή ο δημοσιογράφος που έγραψε το πρωτοσέλιδο; Δηλαδή θέλουν και ειδικό γραμματόσημο για να καταλάβουν ότι είναι εφημερίδα του Αναστασιάδη;]*** *Ο ανακριτής ισχυρίστηκε πως υπάρχουν υποψίες ότι το κίνητρο ήταν η δημοσίευση ρεπορτάζ!»*

Το αστείο ερώτημα τί συμφέρον είχε ο δημοσιογράφος και η εφημερίδα, μόνο στην απελπισία κάποιου αρθρώνεται. Δεν είναι ξεκάθαρο ότι ο Πολίτης είναι εφημερίδα του Προεδρικού και ότι η επιστολή είχε ως στόχο να φτιάξει την εικόνα του Προέδρου ότι τάχα είναι «θύμα»; Και ποιό είναι το επιχείρημα του δημοσιογράφου; Ότι έβγαλε

φωτογραφία το φάκελο και δεν ήταν καλά κολλημένο το γραμματόσημο. Και λοιπόν; Αφού βρέθηκε το δικό του DNA σημαίνει ότι χειρίστηκε το γραμματόσημο πριν να κολληθεί. Η γνωστή τακτική του Πολίτη – μετατόπιση θέματος για να μην φανούν τα τεκμήρια ενοχής αυτών που θέλει να συγκαλύψει; Και ποιά η απόδειξη λ.χ. ότι δεν έβγαλε τη φωτογραφία πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας κολλήματος του γραμματοσήμου; Διότι το τεκμήριο είναι εκεί. Γιατί να πιστέψουμε τον Πολίτη που είχε εξόφθαλμα συμφέροντα να κατασκευάσει την επιστολή;

Το ερώτημα που προσπαθεί να αποφύγει με πρωτοσέλιδες απειλές η εφημερίδα (ζητά προστασία από τον Αναστασιαδη – κράτος ιδιωτικών συμφερόντων πια;) είναι όντως πώς βρέθηκε το DNA του δημοσιογράφου πίσω από το γραμματόσημο και τί προσπαθεί να κρύψει η εφημερίδα με την εκστρατεία ενάντια στην έρευνα της αστυνομίας. Μήπως κανένα ήμεϊλ από το Προεδρικό με το περιεχόμενο της συγκεκριμένης επιστολής; Άλλωστε αυτή την υστερία για να μην γίνει έρευνα, τη ξαναζήσαμε το περασμένο φθινόπωρο στην Κεντρική Τράπεζα – και τελικά, διαγράφηκαν 28.000 αρχεία. Για αυτό φωνάζουν μερικοί στα πρωτοσέλιδα, προφανώς – λέγεται συγκάλυψη. Ο δημοσιογράφος, απλώς, «έκανε την δουλειά του», όπως μάλλον του ζήτησαν κάποιοι – το θέμα είναι ποιοί οργάνωσαν το φιάσκο και ποιοί πιστεύουν τέτοιες ιστορίες πια. Ή μήπως θα έχουμε και παρακράτος του ιδιοκτήτη του Πολίτη τώρα με άμεση πρόσβαση στο Προεδρικό;

ΔΙΕΘΝΗ

Η Ισλανδία ανάμεσα στο ένοχο παρελθόν και στο ευρώ, προτίμησε την ανεξαρτησία και τη δυσφορία για τη λιτότητα



Οι εκλογές σε μια μικρή χώρα, όπως η Ισλανδία, περνούν συνήθως απαρατήρητες. Αυτή την φορά, τα αποτελέσματα προκάλεσαν ενδιαφέρον – όπως άλλωστε και το 2009, όταν οι κινητοποιήσεις των πολιτών ανέτρεψαν την τότε κυβέρνηση που

συγκάλυπτε τις τράπεζες, οι οποίες οδήγησαν τη χώρα στην οικονομική κρίση. Η Ισλανδία ήταν η πρώτη κοινωνία που αντέδρασε δυναμικά στην κρίση του τραπεζικού τομέα, ανατρέποντας την υπάρχουσα πολιτική συγκρότηση. Έτσι, το ιστορικά κυβερνών δεξιό κόμμα της ανεξαρτησίας έχασε τις εκλογές τότε και αναδείχθηκε μια κυβέρνηση με συμμαχία της αριστεράς – του σοσιαλδημοκρατικού κόμματος και του αριστερού-πράσινου κόμματος.

Η νέα κυβέρνηση άφησε τις τράπεζες να καταρρεύσουν και έχοντας την αυτονομία του δικού της νομίσματος, οδήγησε την χώρα σε μια πορεία ανασυγκρότησης. Η πορεία ήταν δύσκολη, αλλά επιτυχημένη. Η ισλανδική οικονομία βγήκε μεν από την κρίση και μάλιστα με ένα αίσθημα διεκδίκησης από τους πολίτες – όταν λ.χ. η κυβέρνηση εισηγήθηκε να πληρωθούν οι ξένοι καταθέτες, η εισήγηση απορρίφθηκε σε δημοψήφισμα, παρά τις ευρωπαϊκές πιέσεις.

Η νέα σύγκρουση: από τις τράπεζες στο ευρώ

Η κεντροαριστερή κυβέρνηση οδήγησε τη χώρα σε μια ήπια ανάκαμψη, αλλά μέσα από ένα πρόγραμμα λιτότητας, το οποίο δεν αντικαταστάθηκε με την ανάκαμψη. Η αριστερά επέμενε ότι η χώρα έπρεπε να ενταχθεί στη Ευρώπη, άρα η επιτυχία της αντίστασης στις πιέσεις για τις τράπεζες, αντικαταστάθηκε με νέες πιέσεις για λιτότητα λόγω Ευρώπης. Και έτσι, ξαφνικά, η νικηφόρα αριστερά του 2009 βρέθηκε μπροστά στην νέα δυσφορία του 2013 – τότε η δυσφορία ήταν ενάντια στα κόμματα της δεξιάς και τις σχέσεις τους με τις τράπεζες, τώρα η νέα δυσφορία ήταν ενάντια στο ευρώ. Έτσι, στις εκλογές είχαμε μια πλήρη ανατροπή: νικητές αναδείχθηκαν το κόμμα της ανεξαρτησίας και το κεντροδεξιό προοδευτικό κόμμα. Το ιστορικό κόμμα της δεξιάς ωστόσο είχε μικρή άνοδο – μόλις 3% (φτάνοντας στα 26. 7%) σε αντίθεση με το προοδευτικό, το οποίο είχε άνοδο 9. 63% και έφτασε στα 24.43%. Στην αντίπερα όχθη, το σοσιαλδημοκρατικό πλήρωσε την λιτότητα και την πίστη στο ευρώ με πτώση 16. 94% (έπεσε 12.85%), ενώ το αριστερό-πράσινο έπεσε 11.19% (και έφτασε στο 10.87%). Έτσι, η κεντροδεξιά ανέκτησε περίπου 12% απ τους παλιούς της ψήφους, αλλά ένα άλλο 13% πήγε σε νέα κόμματα που είχαν τις ρίζες τους και πάλι στις κινητοποιήσεις του 2008-2009 – αλλά με έμφαση, τώρα πια, στα θέματα λιτότητας και της σχέσης με το ευρώ: το κόμμα «φωτεινό μέλλον», το οποίο προσδιορίζεται ως πράσινο-φιλελεύθερο και είναι φιλοευρωπαικο πήρε 8.3% και το κόμμα των πειρατών πήρε 5.1%.

Οι εκλογές ερμηνεύτηκαν σε ένα μεγάλο βαθμό ως έκφραση της απροθυμίας των Ισλανδών να προχωρήσουν με τις συνομιλίες για ένταξη στην Ε.Ε.. Έτσι, παρά το ότι κέρδισε ξανά η κεντροδεξιά, αυτή η νίκη έγινε ειρωνικά με αριστερά συνθήματα για

περιορισμό της λιτότητας. Και προφανώς, η καχυποψία για την Ευρώπη είναι μάλλον η ιστορική συνέχεια της άρνησης των Ισλανδών να αποδεχθούν να πληρώσουν τις ζημιές των τραπεζών.



Λατινική Αμερική:
Ο Μοράλες προχωρεί, οι Αμερικανοί δεν τα καταφέρνουν και πάλι στη Βενεζουέλα, ενώ στην Κολομβία προχωρούν οι συζητήσεις



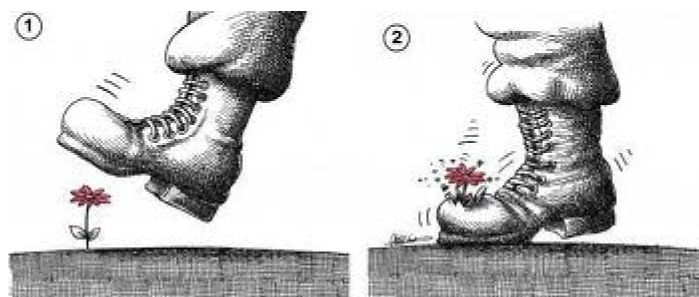
Οι αντιπαραθέσεις στη Λατινική Αμερική μετά το θάνατο του Τσάβεζ έχουν ακόμα την αύρα της απουσίας του. Οι ΗΠΑ έδειξαν ότι η δυσφορία τους για την απώλεια έλεγχου στην λατινική Αμερική δεν επηρεάζεται καθόλου από το ποιός βρίσκεται στον Λευκό Οίκο – η διοίκηση Ομπάμα συμπεριφέρθηκε σαν μια τυπική αμερικανική κυβέρνηση. Αρνήθηκε να αναγνωρίσει τα εκλογικά αποτελέσματα των προεδρικών στην Βενεζουέλα, ελπίζοντας προφανώς στη δημιουργία ενός κλίματος γενικευμένης

αμφισβήτησης. Στην ουσία, όμως ,ανακάλυψε μάλλον τη δικιά της μοναξιά στην αμερικανική ήπειρο, αφού ήταν η μόνη κυβέρνηση η καθυστερούσε να αναγνωρίσει τα αποτελέσματα. Στην ίδια τη Βενεζουέλα, μετά από τις αρχικές αντιδράσεις της αντιπολίτευσης, το κλίμα παρέμενε τεταμένο, αλλά η επικράτηση του Μαδούρο φάνηκε να ολοκληρώνεται.

Η Βολιβία μπροστά;

Η νέα κίνηση ήρθε από τη Βολιβία, όπου ο Ήβο Μοράλες συνέχισε την παράδοση να ρίχνει μια πρόκληση στις ΗΠΑ, κάθε πρωτομαγιά. Αυτή τη φορά, αποφάσισε να διώξει την USAID, κατηγορώντας την οι δραστηριότητες ήταν απλώς ένα σύννεφο καπνού για επέμβαση στην χώρα μας». Πριν λίγα χρόνια είχε εκδιώξει την αμερικανική υπηρεσία για τον έλεγχο των ναρκωτικών – αφού τα φυτά της κόκας θεωρούνται μέρος της κουλτούρας των ιθαγενών που είναι η πλειοψηφία. Και πάλι ο Μοράλες διεκδίκησε ότι η αμερικανική παρουσία ήταν απλώς επέμβαση στα εσωτερικά της χώρας. Ο Economist παρουσίασε την εκδίωξη ως ένα είδος παράδοξου αφού, δήθεν, η USAID βοηθούσε τους «φτωχούς», τους οποίους θέλει να βοηθήσει και ο Μοράλες. Το βρετανικό περιοδικό, βέβαια, ξέρει καλύτερα για την αλήθεια – ότι η Βολιβία έχει αρκετό πλούτο για να βοηθήσει τους κάτοικους, αν δεν τον ελέγχουν οι βορειοαμερικανοί. Οπότε, αφού στολίζει το Μοράλες με διάφορα κοσμητικά επίθετα, παραδέχεται τελικά ότι «είναι δημοφιλής» και ότι όπως φαίνεται θα κερδίσει τις εκλογές του χρόνου. Ο Μοράλες βασίζεται σε μια πλειοψηφία ιθαγενών και παρά το ότι η κυβέρνησή του αντιμετώπισε από το 2006, όταν κέρδισε τις εκλογές μια έντονη αντίδραση ανάλογη με αυτήν τη Βενεζουέλα, η αντιπαράθεση εδώ ανάμεσα στον ιθαγενή πληθυσμό, που ήταν αποκλεισμένος από την εξουσία για 500 χρόνια και τους λευκούς απογόνους της μειοψηφίας που διοικούσε δημιουργεί, σαφώς, μια δυναμική με σαφή ηγεμονικά χαρακτηριστικά για την κοινωνική μεταμόρφωση της χώρας. Για μερικούς παρατηρητές, μάλιστα, η Βολιβία μπορεί να είναι το επόμενο μοντέλο κοινωνικής αλλαγής, μετά την ρήξη που προκάλεσε η Βενεζουέλα του Τσάβεζ.

Συνομιλίες στην Κολομβία, ενώ το φάντασμα του Αλλιέντε πλανιέται στους δρόμους της Χιλής



Στη διπλανή Κολομβία, οι συνομιλίες ανάμεσα στους αντάρτες και την κυβέρνηση φαίνεται να προχωρούν και σύμφωνα με τις δηλώσεις των δύο πλευρών, οι συζητήσεις βρίσκονται κοντά σε λύση στο επίμαχο ζήτημα της αγροτικής γης.

Στη Χιλή, αντίθετα, η αντιπαράθεση στους δρόμους ανάμεσα στη δεξιά κυβέρνηση και το φοιτητικό κίνημα συνεχίζεται με ένταση και επαναλαμβανόμενες συγκρούσεις. Η νέα κίνηση στο πολιτικό πεδίο ήταν η ανακοίνωση της τέως προέδρου, η οποία προέρχεται από την κεντροαριστερά ότι θα επαναδιεκδικήσει την προεδρία – ανοίγοντας ίσως και το παράθυρο στην αλλαγή, μετά από μήνες αντιπαραθέσεων ανάμεσα στους φοιτητές και την αστυνομία. Ανάλογα είχαν γίνει και στον Καναδά πέρσι.

Μέση Ανατολή: ρευστές συμμαχίες, η Συρία στο επικεντρο, ενώ στη Λιβύη φοβούνται και οι δυτικοί πια



Το επίκεντρο των διαμαχών τις τελευταίες εβδομάδες ήταν η Συρία. Στο εσωτερικό πεδίο φαίνεται ότι οι ένοπλοι της αντιπολίτευσης έχουν φτάσει σε αδιέξοδο, ενώ στην Δύση φαίνεται να αυξάνεται ο φόβος για την επίδραση της Αλ Κάιντα. Και αυτό το σκηνικό ενισχύεται από τις εντάσεις ανάμεσα σε σιήτες και σουνίτες στο γειτονικό Ιράκ.

Από τις φήμες για χημικά μέχρι συνομιλίες για διάσκεψη ειρήνης στη Συρία

Το πρώτο σενάριο είχε να κάνει με τα χημικά. Οι δυτικοί ξεκίνησαν μια εκστρατεία ανακύκλωσης φημών – πρώτα δηλώθηκε κάτι στο Ισραήλ, μετά δηλώθηκε ξανά στην Ουάσιγκτον και φυσικά, το Λονδίνο έτρεξε σαν το poodle να το αναπαράγει. Το πρόβλημα ήταν, βέβαια, ότι δεν υπήρχε ανεξάρτητη τεκμηρίωση ότι είχαν

χρησιμοποιηθεί χημικά από τη συριακή κυβέρνηση. Η κατασκευή των φημών ήταν παράδοξη γιατί ούτε ο Ομπάμα φαινόταν πρόθυμος να εμπλακεί σε πολεμική σύρραξη με βάση το γεγονός ότι η Ρωσία ήταν αμετακίνητη στη θέση της υπέρ της συριακής κυβέρνησης. Οπότε, τα χημικά φάνηκαν να αυξάνουν την ένταση, χωρίς εμφανή διέξοδο. Ακολούθως, το Ισραήλ προχώρησε σε μια ακόμα - με δεδομένο ότι εκείνο είχε ξεκινήσει της φήμες για χημικά - παράδοξη κίνηση – βομβάρδισε την Συρία, προκαλώντας ουσιαστικά ένα είδος συσπείρωσης υπέρ της κυβέρνησης στο εσωτερικό. Το αν το Ισραήλ επεδίωκε να κάνει επίδειξη δύναμης ή αν ήθελε να αυξήσει την ένταση είναι ανοικτό. Αμέσως μετά ακολούθησαν δύο άλλες περίπλοκες κινήσεις – οι οποίες, όμως, θα πρέπει να ήταν γνωστές στους εμπλεκόμενους: η Κάρλα Ντελ Πόντε, η οποία διερευνά το θέμα της χρήσης χημικών στη Συρία έριξε τη δική της βόμβα, όταν ανακοίνωσε ότι, σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, οι πιθανοί ένοχοι για χρήση χημικών είναι οι αντάρτες. Στη Δύση υπήρξε ένας αποσυντονισμός η μια αστεία επιμονή – αλλά, σαφώς, επιβεβαιωνόταν η Ρωσική θέση. Οπότε είχαμε την επίσκεψη Κέρρυ στη Μόσχα, από όπου αφέθηκε να διαρρεύσει ότι οι ΗΠΑ και η Ρωσία συμφώνησαν για μια διεθνή διάσκεψη για το συριακό με συμμετοχή των εμπλεκομένων. Για όποιον παρακολουθούσε τα δεδομένα ήταν σαφές ότι οι ΗΠΑ αναγνώριζαν πια ότι το ισλαμικό κίνημα στη Συρία ήταν ανεξέλεγκτο και οι «άνθρωποι των αμερικανών» δεν είχαν καμία ελπίδα, αν ανατρεπόταν η κυβέρνηση. Οπότε, πίσω από τους λεονταρισμούς υπήρχε η ανάγκη πια να βρεθεί τρόπος συμβιβασμού. Οι εκρήξεις στη συνοριακή πόλη της Τουρκίας ήταν μια ακόμα επιβεβαίωση ότι οι ισλαμιστές, μάλλον, θα προσπαθούσαν να ανατινάξουν κάθε προσπάθεια συμβιβασμού. Η τουρκική κυβέρνηση και ο Ερτογάν, βέβαια, άρχισαν να αναπαράγουν ψέματα ενάντια στη Συρία – αλλά η αρχική αντίδραση του Νταβούτογλου, ουσιαστικά, άφηνε να νοηθεί ότι οι εκρήξεις μπορεί να είχαν ως στόχο τις παρασκηνιακές συνομιλίες.

Η Λιβύη και το Ιράκ σαν εφιάλτες μπούμεραγκ για τη Δύση

Η ανησυχία των δυτικών για τα προβλήματα από την παρουσία ένοπλων ισλαμιστών στη Συρία που εκφράζουν την αντιπολίτευση, έχει ένα διπλό αντιφατικό καθρέφτη: στη Λιβύη και στο Ιράκ. Στη Λιβύη, οι ένοπλες συμμορίες την περασμένη εβδομάδα περικύκλωσαν δύο υπουργεία για να εκβιάσουν τον αποκλεισμό τέως αξιωματούχων από την νέα κυβέρνηση. Η κωμική εικόνα μερικών ενόπλων, που εκβιάζουν μια ολόκληρη χώρα ήταν εκφραστική του αδιέξοδου – και το πρόβλημα για τη Δύση δεν ήταν, βέβαια, οι αξιωματούχοι του Καντάφι, αλλά ακριβώς όσοι είχαν γίνει φιλοδυτικοί και σκόπευε να τους προωθήσει η δυτική παρέμβαση. Ουσιαστικά, οι ισλαμιστές αν και μειοψηφία απέκλειαν τους σύμμαχους των δυτικών. Και σαν το κερασάκι στην

τούρτα, εξαπολύθηκε και ένα κιμά βομβιστικών επιθέσεων στη Βεγγάζη, ενώ άρχισαν και οι απειλές ενάντια σε δυτικούς τεχνοκράτες. Ήδη η BP ανακοίνωσε ότι αποσύρει μεγάλο μέρος του προσωπικού της. Οι μυστικές υπηρεσίες σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες αναφέρουν ότι το κύκλωμα των ισλαμιστών μετά την επέμβαση στο Μάλι επέστρεψε στη Λιβύη, με στόχο τους δυτικούς τώρα. Μια διαδήλωση κοσμικών ενάντια στους ενόπλους στην Τρίπολη πέρασε απαρατήρητη. Προφανώς, μόνο οι ένοπλοι κανταφικοί μπορούν να αλλάξουν τις ισορροπίες πια.

Στην άλλη πλευρά του αραβικού κόσμου, στο Ιράκ το δυτικό αδιέξοδο ειναι πιο δραματικό. Η αμερικανική εισβολή έχει δώσει ουσιαστικά την εξουσία στους φιλοϊρανούς – οι οποίοι στηρίζουν και τη Συρία απέναντι στους σουνίτες ισλαμιστές. Εδώ, η Δύση ξανά-ανακαλύπτει τη Σουνιτική κοινότητα. Αλλά το αδιέξοδο της Λιβύης - όπως και το Αφγανιστάν - φαίνεται απαγορευτικό.

Ένα πλαίσιο πολλαπλών παικτών με ανοικτές ατζέντες, ενώ η Δύση αναζητά συμμάχους στο Μεσαίωνα

Σε αυτό το ρευστό τοπίο, φαίνεται να διαμορφώνονται μια σειρά από αυτόνομοι πόλοι. Η πιο παράδοξη και ενδεχομένως αποτελεσματική κίνηση φαίνεται να είναι της Ρωσίας. Μετά από το φιάσκο της κυβέρνησης Αναστασιάδη με το κούρεμα και τη σχετική ψυχρά στις σχέσεις Λευκωσίας Μόσχας, η Ρωσία φαίνεται να ανοίγεται πια σε όλους του παίκτες στην περιοχή ως μια διεθνής δύναμη με ενεργειακά, εμπορικά/τουριστικά και στρατιωτικά δεδομένα στη διαπραγματευτική της ατζέντα. Ήδη προχωρεί στη διεύρυνση των σχέσεων με την Τουρκία, έχει επεκτείνει τις σχέσεις με το Ισραήλ, διατηρεί την επιρροή της στην Συρία, ενώ φαίνεται να ανοίγεται ένα μεγάλο παράθυρο συνεργασίας με την Αίγυπτο, η οποία αναζητεί διεθνή στήριξη για να παίξει το δικό της περιφερειακό ρόλο. Και η δεδομένη ρωσική στήριξη για το Ιράν έχει πια καθιερώσει τη Μόσχα ως στρατηγικό σύμμαχο της αναδυόμενης Ασίας. Το ότι η Ρωσία μπορεί πια να είναι σύμμαχος και του Ιράν και του Ισραήλ, είναι εκφραστικό της νέας αναδυόμενης κατάστασης.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Τουρκία αναζητεί τις δικές της ισορροπίες. Σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία, το τούρκικο εξαγωγικό εμπόριο κατευθύνεται πια κατά κύριο λόγο στην Ασία, παρά στην Ευρώπη – και μάλιστα στην περιοχή του σιητικού τόξου, όπως το Ιράκ. Άρα, η Τουρκία είναι εν δυνάμει και στρατηγικός εταίρος της Τεχεράνης.

Σε αυτό το τοπίο, η Δύση φαίνεται πια να χάνει τον προσανατολισμό της. Το σενάριο μια συντηρητική συμμαχία γύρω από την Σαουδική Αραβία και την Ιορδανία είναι από μόνο του ρευστό, καθώς τέτοια καθεστώτα θα είναι στο μάτι του κυκλώνα με πιέσεις για εσωτερικό εκσυγχρονισμό. Το Ισραήλ δεν έχει πρόβλημα με τη Σαουδική Αραβία,

αλλά η αποτυχία της επένδυσης στον Μουμπάρακ μάλλον το οδηγεί στο να αυξήσει τις συμμαχικές του επαφές και εκτός Δύσης – όπως φαίνεται με τις επαφές με την Μόσχα, αλλά και την επίσκεψη στην Κίνα. Ανάλογα κινείται και η Τουρκία.

Όσον αφορά στις κινητοποιήσεις, το μόνο ενδιαφέρον της περιόδου ήταν οι διαδηλώσεις ενάντια στη λιτότητα στο Ισραήλ και οι διαδηλώσεις στην Τουρκία ενάντια στην επέμβαση στη Συρία. Διότι ανησυχεί πια και ο Ερτογαν, καθώς πέφτει ο ρυθμός ανάπτυξης και η εσωτερική συνοχή δεν είναι δεδομένη σε μια χώρα με ψηλές προσδοκίες.

Εικόνες από τις πρωτομαγιάτικες εκδηλώσεις

Συγκρούσεις στο Seattle



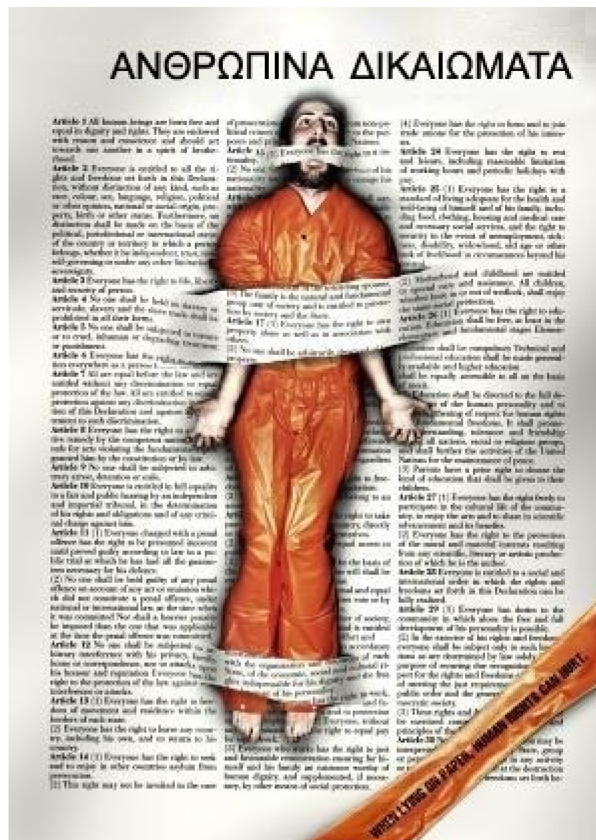
Εργαζόμενες στη βιομηχανία του Σεξ: Μεξικό



ΚΙΝΗΜΑΤΑ

Για τις εκδηλώσεις των Κούρδων:

Ανθρώπινα Δικαιώματα μόνο για εμάς;



Εδώ και δεκαεπτά μέρες, οικογένειες ζουν στη ζέστη και τη βροχή, μαγειρεύοντας – όταν και εφόσον έχουν – υπαίθρια. Κοιμούνται σε αυτοκίνητα ή κατάχαμα με μοναδική στέγη ένα αντίσκηνο όπου χρησιμοποιείται κυρίως για 35 παιδιά. Αυτές είναι καθημερινές εικόνες ανθρώπων, σήμερα στην Κύπρο, οι οποίες δεν προβάλλονται στους τηλεοπτικούς δέκτες και δεν γίνονται κύριο θέμα των βραδυνών ειδήσεων. Δεν πραγματοποιούνται συναυλίες για την υποστήριξή τους και δεν πληρούν της προϋποθέσεις για να συμμετέχουν στο θεσμό των κοινωνικών παντοπωλείων. Μπορεί κανένας να τους δει έξω από το Υπουργείο Εσωτερικών, συγκεντρωμένους να διεκδικούν με αξιοπρέπεια και υπομονή ότι παράνομα τους στερείτε, παρά την αδιαφορία του Υπουργείου έξω από το οποίο κατασκηνώνουν, του ίδιου του Υπουργού, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και γενικά των αρχών.

Ενώ η Ε.Ε. αποφάσισε την παραχώρηση δευτεροβάθμιας προστασίας σε Σύριους υπηκόους, λόγω της συνεχιζόμενης αστάθιας στη χώρα, οι κυπριακές αρχές επιλεκτικά αρνούνται όχι μόνο την εφαρμογή της πιο πάνω απόφασης, αλλά και την ενημέρωσή τους έστω για το τί μέλει γενέσθαι. Αντίθετα, με δημοσιεύματα αίσχη η εφημερίδα του υπουργού δημοσιεύει ξενοφοβικά και φασιστικά άρθρα σε μια

προσπάθεια να συγκαλύψει τη διάκριση εις βάρος μιας ομάδας ανθρώπων, ενώ ο λόγος που χρησιμοποιείται αγγίζει τα όρια λόγου μίσους.

Να θυμήσουμε, λοιπόν στις αρχές, ότι σύμφωνα παλαιότερη έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων όπως προέκυψε μετά από παράπονα[4] σε ανάλογη περίπτωση για άτομα κάτω από αρρύθμιστο καθεστώς, είχε ζητηθεί επανεξέταση των διοικητικών πρακτικών θεωρώντας την προβληματική και κλήθηκαν όπως παραχωρηθεί προσωρινή άδεια παραμονής λαμβάνοντας ως δεδομένη και την αδυναμία να επιστρέψουν στη χώρα τους, ενώ η μη επίλυση του θέματος «συντείνει στην παράταση της αβεβαιότητας και αγωνίας των ατόμων αυτών».[5]

Η σημερινή κατάσταση στην οποία εξαναγκάζονται να περιέλθουν οι Κούρδοι και Κούρδισσες αποτελούν παραβίαση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και τη σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού. Επισημαίνεται ότι ενώ το θέμα δημοσιοποιήθηκε με διάφορους τρόπους, δεν παρατηρήθηκε αυτεπάγγελτη παρέμβαση της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ούτε και της Επιτρόπου για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Η μοναδική υποστηρίξη προσφέρθηκε από μη κυβερνητικούς οργανισμούς, ενώ η ΚΙΣΑ σε έκτακτη ανακοίνωσή της καλεί οργανώσεις και πολίτες να παρέχουν ανθρωπιστική βοήθεια.

Συνάντηση του Υπουργού Εσωτερικών με τους διαδηλωτές και απεργούς πείνας (αφού ομάδα των ενηλίκων προχώρησαν σε απεργία πείνας ώστε να εισακουστούν, απέδειξε περίτρανα ότι η πλήρης απαξίωση τόσων ημερών ήταν συνειδητή επιλογή και απέχει πάρα πολύ από τις πρακτικές ενός κράτους δικαίου, σύγχρονου και κοινωνικού. Η επιεικώς απαράδεκτη στάση του υπουργού εσωτερικών καταδεικνύει τις προθέσεις και για παρόμοιες περιπτώσεις που μπορεί να παρουσιαστούν στο μέλλον και αγγίζει τα όρια της φασιστικής αντιμετώπισης ανθρώπων, καθιστώντας επιτακτική ανάγκη την αλληλεγγύη που χρειάζεται να επιδειχθεί για κάθε

---

[4] (**Αρ. Φακ.:** Α/Π 2219/11, Α/Π 2223/11, Α/Π 2293/11, Α/Π 544/12, Α/Π 1213/12, Α/Π 1414/12, Α/Π 1457/12, Α/Π 1657/12, Α/Π 1895/2012)

[5] http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/malmstrom/news/archives/2013/03/20130320_en.htm
http://www.unhcr.org/protect/PROTECTION/3b66c2aa10.pdf
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/asylum/refugee-status/index_en.htm
http://www.unhcr-centraleurope.org/en/what-we-do/ensuring-legal-protection/european-union-asylum-policy.html

ανθρωπιστικό ζήτημα και τη δημόσια κατακραυγή και διεθνή κινητοποίηση κατά της κυβερνητικής στάσης και ειδικότερα του αρμόδιου υπουργού.

Τα σχόλια περιττεύουν, όπως φαίνεται από την πιο κάτω ανακοίνωση:

Συνάντηση Κούρδων προσφύγων με Υπουργό Εσωτερικών – Δεν τους αναγνωρίζεται το δικαίωμα να τύχουν διεθνούς προστασίας

Ανακοίνωση Τύπου ΚΙΣΑ- 13 Μαΐου 2013

Αντιπροσωπεία των Κούρδων και Κούρδισσων προσφύγων από τη Συρία πραγματοποίησαν σήμερα το πρωί συνάντηση με τον Υπουργό Εσωτερικών παρουσία του Διευθυντή Υπηρεσίας Ασύλου και της Διευθύντριας Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης. Η αντιπροσωπεία των προσφύγων είχε ζητήσει στη συνάντηση να παραστεί και ο εκτελεστικός Διευθυντής της ΚΙΣΑ, με τον Υπουργό να τους ανακοινώνει εκβιαστικά ότι ή θα δεχθούν την πρόταση για συνάντηση ως έχει ή θα ακυρωνόταν η συνάντηση. Κάτω από αυτές τις συνθήκες εκβιασμού, η αντιπροσωπεία των προσφύγων δέχθηκε να παραστεί στη συνάντηση υπό τους όρους που τέθηκαν από το Υπουργείο .
Η συνάντηση ξεκίνησε με τον Υπουργό να προσπαθεί να πείσει τους πρόσφυγες ότι δεν υπάρχει νομοθεσία που να προβλέπει την παραχώρηση προστασίας για «φιλανθρωπικούς λόγους» και ότι το κράτος θα εφαρμόσει τους νόμους στο έπακρο. Στη συνέχεια, όταν του υποδείχτηκε πως υπάρχει νομικό πλαίσιο που προβλέπει την παραχώρηση διεθνούς προστασίας σε ανθρώπους λόγω εθνικότητας ή μειονότητας (το επονομαζόμενο prima facia), γεγονός το οποίο αποτελεί και τη θέση της UNHCR, όπως φαίνεται και στη σχετική επιστολή του προϊσταμένου της διεθνούς οργάνωσης στην Κύπρο προς το Υπουργείο Εσωτερικών, ο Υπουργός τους πρότεινε να διαλύσουν τη διαμαρτυρία και να αποταθούν στα επαρχιακά γραφεία εργασίας με την υπόσχεση ότι θα προσπαθήσουν χωρίς δεσμεύσεις να δουν τα αιτήματά τους ατομικά και να προσπαθήσουν να τους βρουν εργασία, πράγμα ανέφικτο υπό την παρούσα κατάσταση στην αγορά εργασίας. Είναι εμφανές ότι, σύμφωνα με την αντιπροσωπεία των προσφύγων, από τα προαναφερθέντα ο Υπουργός είτε δεν ήξερε το νομικό πλαίσιο είτε προσπάθησε να τους εξαπατήσει.
Όταν συνειδητοποίησε ο Υπουργός ότι οι πρόσφυγες όχι μόνο ξέρουν πολύ καλά τα δικαιώματα τους αλλά δεν θα έκαναν ούτε βήμα πίσω στα αιτήματα τους άρχισε να φωνάζει και να απειλεί ότι «το κράτος αποφασίζει και αν δεν διαλύσουν την απεργία μέχρι αύριο θα τους συλλάβει όλους». Μάλιστα ιδιαίτερα ειρωνικά ήταν τα σχόλια του όταν έμαθε για αιτήσεις ασύλου διάρκειας 9-10 χρόνων χωρίς απάντηση λέγοντας

«δεν έπαιρναν παχουλά επιδόματα»; Επίσης, όταν κλήθηκε να σχολιάσει το γεγονός ότι παρόμοιες καταστάσεις στο παρελθόν είχαν οδηγήσει τις εκάστοτε κυβερνήσεις να δώσουν σε Ιρακινούς και Παλαιστινίους διεθνή προστασία απάντησε « αν ήμουν εγώ Υπουργός ούτε αυτοί θα έπαιρναν». Αμέσως μετά έβγαλε με τις φωνές έξω την αντιπροσωπεία των προσφύγων και κάπως έτσι τελείωσε η «συνάντηση για διαβούλευση»
Ενόψει των πιο πάνω, η ΚΙΣΑ θεωρεί ότι επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις της για προσπάθεια εκ μέρους της κυβέρνησης για λύση εκτός του προσφυγικού νομικού πλαισίου, κάτι που είναι απαραίτητο, όπως επίσης τις προσπάθειες της κυβέρνησης για απομόνωση των προσφύγων από οργανώσεις και δίκτυα στήριξης και αλληλεγγύης. Φαίνεται ξεκάθαρα ότι ο στόχος της κυβέρνησης είναι η κατάπνιξη της διαμαρτυρίας δίνοντας έτσι το μήνυμα «μην έρθετε στην Κύπρο, είναι κόλαση».

Τέλος, η ΚΙΣΑ υπό το πρίσμα των τελευταίων εξελίξεων, θεωρεί ότι δυο είναι οι επιλογές που μπορούν να ακολουθηθούν:

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω διαφόρων θεσμών να πιέσει την Κυπριακή Δημοκρατία για να αναγνωρίσει και παραχωρήσει διεθνή προστασία στους Κούρδους και τις Κούρδισσες πρόσφυγες.

2. Η διεθνής κοινότητα να αναλάβει την αποστολή έκδοσης των προσφύγων σε χώρες όπου θα τους παρασχεθεί διεθνής προστασία.

Οι νέες «μάχες» στον πόλεμο των αμπελοπουλιών

Η διαμάχη για τα αμπελοπουλια πήρε μια παράξενη στροφή φέτος. Μετά από χρόνια προσπαθειών των ακτιβιστών φαίνεται να έχει γίνει μια αισθητή πρόοδος όσον αφορά στην προστασία των αμπελοπουλιών. Όμως, τελικά την τελευταία εβδομάδα, τα εσωκομματικά του ΔΗΣΥ οδήγησαν στον τερματισμό της συνεργασίας των αρχών με τους ακτιβιστές. Αν και θα μπορούσε να περιμένει κάποιος ότι στα πλαίσια του ρουσφετιού, το όλο θέμα θα είχε συγκαλυφθεί, τελικά τα ειρωνικά σχόλια για τον Ιωνά Νικολάου ήταν διάχυτα και η όλη εσωκομματική παρέμβαση της βιομηχανίας των αμπελοπουλιων στον Συναγερμό, είχε και στοιχεία μπούμερανγκ στην ευρύτερη κοινή γνώμη – και για τον υπουργό και για την βιομηχανία.

Τα ακόλουθα κείμενα και εικόνες δημοσιεύτηκαν στο facebook της Δέφτερης Ανάγνωσης στα πλαίσια του ακτιβισμού εκείνων των ημερών.

Προς Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, κ. Ιωνά Νικολάου: "μία εικόνα, χίλιες λέξεις" ...



Σάββατο, 27 Απριλίου ... Μία ομάδα Συναγερμικών λαθροθήρων παρεμποδίζει τις εσωκομματικές εκλογές για την ανάδειξη των τριών νέων αντιπροέδρων του ΔΗΣΥ, αρπάζοντας τις κάλπες και πετώντας στο δρόμο τα ψηφοδέλτια του κόμματος στο εκλογικό κέντρο στο Παραλίμνι.

Σ' ένα πραγματικό κράτος δικαίου, κάποιος θα περίμενε ότι η κυβέρνηση όχι μόνο δεν θα υποχωρούσε στις εκβιαστικές απειλές μίας μικρής ομάδας παράνομων παγιδευτών προστατευόμενων πουλιών, αλλά απεναντίας θα κλιμάκωνε τις προσπάθειες της για τερματισμό της περιβαλλοντικής αυτής καταστροφής.

Δυστυχώς, το κυβερνών κόμμα του ΔΗΣΥ και ο αρμόδιος Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης επέλεξαν να πράξουν το αντίθετο και να παραγνωρίσουν την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας, των ευρωπαϊκών οδηγιών και των διεθνών συμβάσεων για την προστασία των άγριων πουλιών. Αντί, λοιπόν, να επιδείξουν μία πολιτική μηδενικής ανοχής απέναντι στην παράνομη και μη-επιλεκτική παγίδευση και θανάτωση άγριων πτηνών, επέλεξαν να ικανοποιήσουν πλήρως τα αιτήματα των λαθροθήρων για μερικές δεκάδες ψήφους ...

Συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου, και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, Λευτέρης Χριστοφόρου, μετέβησαν στο εκλογικό κέντρο Παραλιμνίου και συναντήθηκαν με τους διαμαρτυρόμενους λαθροθήρες! Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, μάλιστα, οι υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι του ΔΗΣΥ δεσμεύτηκαν να ικανοποιήσουν τα δύο βασικά αιτήματα των λαθροθήρων, τα οποία ήταν:

1. Ο άμεσος τερματισμός της κοινής εκστρατείας πάταξης της λαθροθηρίας αμπελοπουλιών που διοργάνωναν διεθνείς περιβαλλοντικές οργανώσεις με το Κλιμάκιο Πάταξης Λαθροθηρίας της Κυπριακής Αστυνομίας στα Κοκκινοχώρια και

2. Ο άμεσος τερματισμός της παροχής καθημερινής συνοδείας από το Κλιμάκιο Πάταξης Λαθροθηρίας της Κυπριακής Αστυνομίας προς τους κύπριους και ξένους ακτιβιστές.

Προς συνέχεια των όσων συμφωνήθηκαν στη συνάντηση με το «λόμπι των αμπελοπουλλάδων», ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος του ΔΗΣΥ επικοινώνησαν προσωπικά με τον αρμόδιο Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, κ. Ιωνά Νικολάου, ο οποίος απλά ακολούθησε τις κομματικές προσταγές, θέτοντας το κομματικό κέρδος πάνω από το δημόσιο συμφέρον. Και ενώ όλες οι εφημερίδες το 'χουν τούμπανο, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, κ. Ιωνάς Νικολάου επιμένει να το κρατά κρυφό καμάρι, αρνούμενος να προβεί έστω και σε μία σχετική δήλωση επί του συγκεκριμένου θέματος για δύο σχεδόν εβδομάδες.
Την ίδια στιγμή, μάλιστα, επιδίδεται σε ένα παιγνίδι επικοινωνιακών εντυπώσεων για μία υποτιθέμενη επίδειξη μηδενικής ανοχής απέναντι σε άλλα σοβαρά εγκλήματα, όπως ο ηλεκτρονικός τζόγος, τα παράνομα καζίνο και οι υπηρεσίες ασφαλείας ...
http://www.cyprus.gov.cy/moi/pio/pio.nsf/All/36B54C2E64152105C2257B64005152D2?Opendocument

Μιας και μιλάμε για πουλιά, λοιπόν, ας μας επιτρέψει ο κ. Ιωνάς να του υπενθυμίσουμε και να του αφιερώσουμε μία κυπριακή παροιμία:
«η κατσηκορώνα επήε να πιάσει την παρπατησιάν της πέρτικας τζ' έχασεν τζιαι τη

δική της»[6]

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, κ. Ιωνάς Νικολάου, προέβη στις 10 Μαΐου στην πρώτη δημόσια τοποθέτηση του για το θέμα της υποχώρησης της κυβέρνησης απέναντι στα εκβιαστικά αιτήματα μίας μικρής ομάδας λαθροθήρων στα Κοκκινοχώρια, μετά από σχεδόν δύο ολόκληρες εβδομάδες. http://defterianaynosi.com/article.php?id=678

Συγκεκριμένα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης δήλωσε: ... Αναφορικά με το θέμα που προέκυψε με την απόσυρση του ουλαμού για την πάταξη της λαθροθηρίας και τον τρόπο με τον οποίο χειρίστηκαν το θέμα οι ακτιβιστές στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, ο κ. Νικολάου είπε ότι «ως Υπουργείο Δικαιοσύνης και ως Αστυνομία, θα συνεχίσουμε την προσπάθεια πάταξης της λαθροθηρίας και τη συνεργασία μας με τους ακτιβιστές ή και οποιαδήποτε άλλη οργάνωση, η οποία έχει ως κοινό στόχο την προστασία του θηράματος και την πάταξη της λαθροθηρίας».

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2012



Ο Νίκος Πογιατζής σχολιάζει την επικαιρότητα

[6] * Κατσηκορώνα = καρακάξα. Παλιά κυπριακή παροιμία που λέγεται για περιπτώσεις ανθρώπων που προσποιούνται, παρουσιάζοντας τον εαυτό τους σαν κάτι άλλο από αυτό που είναι στην πραγματικότητα (βλ. Κύπρος Κουρτελλάρης, Χρίστος Κουρτελλάρης: οι παροιμίες του λαού μας – μια συμβολή στη διατήρηση της λαογραφίας του τόπου, 1999, Λευκωσία, Εκδόσεις Πριντκο, σελ. 293)





ΣΠΟΝΤΕΣ



- **Θα κληθούν και οι υπουργοί της κυβέρνησης του 2002 να εξηγήσουν γιατί δόθηκαν οι μεγάλες αυξήσεις ένα χρόνο πριν τις εκλογές;** Και πως μετά τα ίδια άτομα έκαναν κριτική για σπατάλες; Σύμφωνα με τεκμηριωμένο άρθρο στο Φιλελεύθερο, σελ. 3 στις 13/9/2012 «Οι αναβαθμισεις κλιμάκων

του 2002 εκτόξευσαν στα ύψη τις απολαβές αξιωματούχων – υπαλλήλων». Λοιπόν, θα ρωτήσει τους αρμόδιους η Ερευνητική για την οικονομία; Αφού ρώτησε για την αύξηση των δημοσίων υπαλλήλων και σωστά ζήτησε και συγκριτικά στοιχεία, ιδού ένα ενδιαφέρον τεκμήριο, το οποίο προφανώς όσοι περιόρισαν την Επιτροπή στο να ξεκινήσει από το 2006, ήθελαν να λογοκρίνουν. Άντε να δούμε. Υπάρχουν και ενδιαφέροντα μαργαριτάρια από την τότε περίοδο. Θα επανέλθουμε.

- **Έχει εμμονές με το ψέμα ο Αρχιεπίσκοπος ή κάτι θέλει η αλεπού στο παζάρι;** Πρώτα δήλωσε ότι θα βάλει την εκκλησιαστική περιουσία υποθήκη. Καταλάβαμε ότι έλεγε ψέματα, αλλά είπαμε άντε, ήταν ψυχολογικό τρυκ. Ύστερα, δήλωσε ότι θα έδινε γη σε άνεργους για γεωργική καλλιέργεια για να πιαστεί δημόσια ψεύτης, όταν ρώτησαν άνεργοι στην αρχιεπισκοπή. Το Πάσχα, δήλωσε ότι θα κάμει ξενοδοχείο και διάφορα κόλπα με την ενέργεια. Τα ψέματα του έρχονται εύκολα, αλλά και οι φαντασιώσεις πλούτου. Μήπως στην απόγνωση του Προεδρικού άρχισαν να επιχορηγούν τα ξενοδοχεία της αρχιεπισκοπής με τα δήθεν προγράμματα για άνεργους και υπόσχονται οικόπεδα στην ΑΟΖ στην εκκλησία; Ολοταχώς στην αποικιοκρατία είπαμε – θα συνεχίσουμε μέχρι τη φεουδαρχία;

- **Η πιο φρικτή ερώτηση για κάποιον που ψήφισε «ναι» το 2004, γιατί πιστεύει στην επανένωση ως θέμα αρχής και όχι σαν ευκαιριακό σύνθημα της φυλλάδας του Παπαδόπουλου/Πολίτη:** ποιόν εμπιστεύεσαι περισσότερο για να διαπραγματευτεί με την τρόικα ή για το φυσικό αέριο – τον Τάσσο ή τον Αναστασιάδη;

- **Για την απενοχοποίηση φροντίζει το επιτελείο Αναστασιάδη:** το φερέφωνο του προεδρικού στο Φιλελεύθερο, ο Καλλινίκου, είχε τον εξής αποκαλυπτικό τίτλο: «Ο Τάσσος του «όχι» και ο Νικόλας του «ναι». Ήταν για τη ψήφο του Ν. Παπαδόπουλου υπέρ του μνημονίου.

- **«ΑΚΕΛ: "Για όλα φταίνε οι τράπεζες". Οκ. Τις βάλαμε να πληρώσουν. Τώρα γιατί χτυπιούνται ότι η συμφωνία δεν είναι δίκαιη?»** Σωστή η Δρακούνα. Πλήρωσαν αυτοί που έφταιγαν και σε αυτό, η Ευρώπη είχε δίκαιο.

- **Η κωμική οπερέτα του Inbusiness: θέλουμε αποικιοκρατία και μην πείτε τίποτε για τις τράπεζες «μας» - ήταν όλες υπέροχες πριν το 2008. Μήτε ξέπλυμα έκαναν, μήτε κομπίνες, μήτε φούσκες, μήτε απάτες στο χρηματιστήριο, μήτε είχε διαπλοκή είχε ο Πολυβίου στην Τράπεζα Κύπρου σε βαθμό που επενέβηκε η Κεντρική, μήτε δόθηκε στο Βγενόπουλο η Λαϊκή το 2006... Ήταν όλα αγνά. Και η φούσκα των ακινήτων δεν έγινε στην Κύπρο το 2006, ούτε δίνονταν δάνεια χωρίς εξασφάλιση στην Ελλάδα – απλώς έτσι τυχαία έφτασαν τα δάνεια τα 24 δις.** Όταν ο Α. Κυπριανού σχολίασε ένα κείμενο του περιοδικού, η απάντηση του ήταν μια ξεκάθαρη απόδειξη του νηπιακού επιπέδου της αστικής μας τάξης – που διαβάζει το περιοδικό. Αφού δηλώνουν ότι η χώρα θέλει εξωτερική επιτήρηση (να την κάνουμε αποικία ρε μάγκες, τί κωλώνετε – go all the way babe, ζητήστε επίδομα και μαστίγιο από την τρόικα να είναι και λίγο σέξι το plot) μετά δηλώνουν το αμίμητο ότι οι τράπεζες ήταν μια χαρά μέχρι το 2008. Κοιτά να δεις. Είχε δίκαιο ο Σόιμπλε για εσάς. Λίγο ήταν το κούρεμα για τους αστούς – έπρεπε να σας υποχρεώσει σε απομείωση μετοχών και να ζητήσει να διερευνηθούν τα δικηγορικά γραφεία των τραπεζών. Nice isn't it? Ακούς εκεί να ήταν ύποπτη η Uniastrum, που αγοράστηκε το 2008. **Έχει γούστο να θέλουν να σας πουν οι κακοί κομμουνιστές ότι, όταν αγόραζε τα 2 δις ομόλογα ο Ηλιάδης, το έκανε παράνομα. Όλα νόμιμα ήταν, όπως είχε μάθει το παιδί με την επέκταση στην Ελλάδα – όπως και οι μίζες του Τσοχατζόπουλου που φυσικά δεν πέρασαν από δικηγορικό γραφείο που σχετίζεται με τη γνωστή τράπεζα. Και όταν έβγαζε η Τράπεζα Κύπρου εκατομμύρια από τους Ολιγαρχίες της Ρωσίας τη δεκαετία του 90, όλα ήταν «υγιέστατα». Ώσπου σας ξύπνησε ο Σόιμπλε. Ψωνάρες.**

- **Και πάνω από όλα η λογική συνέπεια στα επιχειρήματα:** Το In Business θέλει υποταγή σε ότι πει η τρόικα και φυσικά ο συμπέθερος του Λούτσιου δεν μπορούσε ο καημένος να μην συμφωνήσει στα Γιούρογκρουπ - έστω και σε προτάσεις που δεν είχαν συζητηθεί καν προηγουμένως- αλλά θα έπρεπε το 2011 να τεθεί βέτο, σε εκείνο το πλαίσιο, και να οδηγηθεί η Ελλάδα σε χρεοκοπία. Για τις αγνές μας τράπεζες, βεβαίως, που «περνούσαν» τα δικά τους stress test με "επιτυχία" (ακατάχνωτα), αφού συγκάλυπταν τα σκάνδαλα και τις τρύπες τους. Για να μην τεθεί το ερώτημα πως αποκτήθηκαν τα ομόλογα και ποιος άνοιξε την πόρτα για διαρροή κεφαλαίων στην Ελλάδα

μέσω της Εγνατίας. Κάποιοι προσπαθούν να συγκαλύψουν και την «αγνότητα» του Ορφανίδη προφανώς. Πως το είπαν οι «καλοί σας Ευρωπαίοι» στην Ευρωβουλή – υπερδιογκωμενος τραπεζικός τομέας και ελλιπής εποπτεία; Κοιτά δεις. Και έτσι ,είδατε τον Σόιμπλε στον ύπνο σας σαν να ξυπνήσατε στο τι είναι Ευρώπη. Και τί είπε Σόιμπλε; Φταίνε οι δύο τράπεζες και αυτές θα πρέπει να πληρώσουν. Μα λένε τέτοια πράγματα οι Ευρωπαίοι; Και άμα τα λένε αυτά δεν ακούτε; Χαριτωμένο. Και γιατί δέχθηκαν οι τράπεζες σας το κούρεμα των ομόλογων; Πάλι δεν «μπορούσαν»; Μα γιατί; Αφού ήταν εθελοντικό. Μήπως γιατί έτσι που έστρωσαν, θα τα έχαναν όλα; Τόση αγνότητα. Τόσες διαφημίσεις. Τόσα εσωτερικά δάνεια.

- **Καλή είδηση νο. 1:** Σύμφωνα με άρθρο του Α. Πιμπίσιη στο Φιλελεύθερο στις 3/5/2012 «..**πολλοί** επιχειρώντας να μεταφέρουν στην πράξη τα όσα αναρτώνονται μέσω σελίδων κοινωνικής διχτυωσης προσπαθούν να μετατρέψουν τους δημοσιογράφους και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ως **όργανα προπαγάνδας των πολιτικών και εξυπηρέτησης συγκεκριμένων σκοπιμοτήτων.»** Εξαιρετική διατύπωση κ. Πιμπίσιη. Όπως λέμε και στα κυπριακά – χωρκόν που φαίνεται κολαούζον εν θέλει. Άμα άρχισε να σας παίρνει χαμπάρι ο κόσμος, πάμε καλά. Αν αμφιβάλετε διαβάστε το αμίμητο κείμενο της παρθενικής αγνότητας των τραπεζών σύμφωνα με το InBusiness. Ναι, τότε που η Λαϊκή διαφήμιζε σαν δικηγορικό γραφείο αυτό του τότε προέδρου – το 2006- ήταν όλα τόσο αγνά. Όσο και η διαπλοκή του Πολυβίου.

- **Κωμωδία:** μέσα στο κλίμα της αμφισβήτησης μέχρι και ο Σούγλης, όταν τον απέλυσαν έγραψε στο face book του ότι τον έδιωξαν για να μην λέει ενοχλητικά πράγματα. Ο Σούγλης κάνει κριτική; Κοίτα να δεις η μόδα. Ή η κρίση και η παράκρουση.
- **Ακόμα μια καλή είδηση:** στο τέλος του Απρίλη, πρώτο κανάλι ήταν το «άλλοι» με 19% και ακολουθούσε το ΡΙΚ. Πολύ καλά. Κόψετε τα 4 παγκύπρια κανάλια της τηλεοπτικής χούντας και βλέπετε ό,τι άλλο νά' νε.
- **Όχι άλλη Κενεβέζου, όχι άλλο Τσουρούλη. Καλά ο Αντένα είναι μεσαιωνική προπαγάνδα έτσι και αλλιώς. Και το Μέγα όσο είναι ο Αρχιεπίσκοπος στο βάθος, δεν πρόκειται να…**
- **Συνεχίζει η κυρία να παίρνει 6.000;**
- **Ο Τσουρούλης δεν θα ήταν πιο ειλικρινής αν φορούσε και την κομματική ταυτότητα του ΔΗΣΥ;**

- **Μαθαίνουν και οι Αστοί μας:** Ο Γαλανός ήθελε να «προσφέρει», αλλά δεν μπορούσε λόγω σύγκρουσης συμφερόντων. Τα έριξε στους μεγαλοδικηγόρους. Δηλαδή τον Πολυβίου; Άλλη ιστορία διαπλοκής.

- **Ψήφο στο Δημητριάδη: τουλάχιστον μαθαίνει του αστούς τί σημαίνει σύγκρουση συμφερόντων.**

- **Κ. Συλλούρη κινδυνεύεις από ένα παραξενο σύνδρομο: λες μια σωστή κουβέντα και μετά αναλώνεσαι να την αναιρείς για το υπόλοιπο διάστημα, λες και νιώθεις ενοχές.** Πώς το είχες πει κάποτε – πρέπει να κόψουμε τον ομφάλιο λώρο. Το ίδιο και με τις ένοχες. Πήρες μια εξαιρετική στάση μετα τις 15 Μαρτου και μετά αναλώνεσαι σε βαθμό που μοιάζεις με απολογητή του κατεστημένου πια – πραγματικά δεν καταλαβαίνεις τί εξυπηρετεί η δήθεν έμμονη με το Δημητριάδη; Άντε και μια δύσκολη ερώτηση τότε: ως επικεφαλής του ΕΥΡΩΚΟ, προφανώς, έχεις κάποια ευθύνη για τη στάση των βουλευτών του κόμματος σου, δεν είναι; Τί στάση, κράτησε ο Ρ. Ερωτοκρίτου τον Ιούλιο του 2009 στη Βουλή στη συζήτηση με το Βγενόπουλο; Μήπως του έκανε πλάτες; Για να μην νομίζεις ότι η αξιοπρεπής όντως αποχή σου από τη ψήφο για την Λαϊκή το 2012, ήταν όλη η ιστορία. Στο κάτω κάτω δεν ψήφισες εναντίον - ούτε ζήτησες να αφεθεί να καταρρεύσει η Λαϊκή. Ο μύθος για τον ΕΛΑ είναι η συνέχεια της συγκάλυψης των ευθυνών για μερικούς. Τί θέλεις εσύ με αυτούς;

- **Για τις αθώες ψυχές φιλελευθέρων που νόμιζαν ότι άφησαν πίσω το ρατσισμό της εθνικοφροσύνης, συστήνεται η εφημερίδα του υπουργού εσωτερικών.** Θα τολμήσει ο Κωνσταντίνου-φύλλο-συκής του Πολίτη να κάνει κριτική στην συνέταιρο του ιδιοκτήτη; Και όσοι επέμεναν ή φαντάζονται ακόμα ότι οι προηγούμενοι και οι νυν είναι το ίδιο, καλημέρα σας.
- Η δημοσιοκαφρίλα της Αλήθειας σε όλο της το μεγαλείο! (Πονοκέφαλος Λεμεσιανών με τους αλλοδαπούς)[7] - Η εφημερίδα Αλήθεια δημοσίευσε ένα επιεικώς απαράδεκτο έως και απροκάλυπτα ρατσιστικό άρθρο με τίτλο "Πονοκέφαλος Λεμεσιανών με τους αλλοδαπούς". Πέρα από το ξενοφοβικό **του περιεχόμενο, το αναρτημένο άρθρο στην ιστοσελίδα της**

[7] http://www.alithia.com.cy/koinonia/item/12115-%CF%80%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BA%CE%AD%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CE%BB%CE%B5%CE%BC%CE%B5%CF%83%CE%B9%CE%B1%CE%BD%CF%8E%CE%BD-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%82-%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CE%B4%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%8D%CF%82.html)

εφημερίδας διακρίνεται από φιλο-φασιστικά σχόλια του τύπου "τελικά το ΕΛΑΜ είναι η μόνη λύση" και "ΕΛΑΜ να ξεβρομίσει ο τόπος". Προτού κάποιος / κάποια αναρωτηθεί από που πηγάζει όλο αυτό το ρατσιστικό μίσος και η φασιστική ιδεοληψία, καλό είναι να επισημάνουμε μία μικρή αλλά σημαντική λεπτομέρεια, η οποία κοντεύει να περάσει απαρατήρητη από το δημόσιο "διάλογο". Η φωτογραφία που συνοδεύει το άρθρο έχει ληφθεί έξω από το Πολιτιστικό Κέντρο του Κουρδιστάν "Θεόφιλος" στη Λεμεσό, μετά τη δολοφονική επίθεση με βόμβες μολότοφ που οργάνωσαν μέλη του ΕΛΑΜ στις 15 Φεβρουαρίου 2013. Αυτό είναι, λοιπόν, το αβγό του φασιστικού φιδιού που άρχισε πλέον να εκκολάπτετε απροκάλυπτα και στον τόπο μας, με τη βοήθεια των δημοσιοκάφρων της "Αλήθειας" και της κάθε φιλοκυβερνητικής εφημερίδας, που προσπαθεί να εφεύρει "φαντασιακούς εχθρούς" και να κυνηγήσει "ξένες μάγισσες" ...

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ

Ιστορικά και αναλυτικά σχόλια για την κρίση

Τα χρέη του δραγομάνου και οι κύκλοι της (μη) βιωσιμότητας στην Κύπρο.

Το κείμενο δημοσιεύτηκε στο ηλεκτρονικό περιοδικό «Χρόνος»



Το Μάρτιο του 1804 εξαγριωμένα πλήθη συγκεντρώθηκαν έξω από το κονάκι του δραγομάνου Χατζηγιωργάκη Κορνέσιου στη Λευκωσία, διαμαρτυρόμενα για την έκτακτη φορολογία που επιβλήθηκε στους Χριστιανούς και Μουσουλμάνους του

νησιού. Απευθυνόμενος στο πλήθος, και επικαλούμενος το κύρος της αυτοκρατορικής εξουσίας, ο Χατζηγιωργάκης είπε: «παλληκάρκα μου, λάμνετε στην δουλειάν σας, το σπίτιν μου εν βασιλικόν, βρίσκετε τον πελάν σας»[8]. Οι εξεγερμένοι λεηλάτησαν το κονάκι, και ο δραγομάνος διέφυγε στην Κωνσταντινούπολη. Η εξέγερση γενικεύτηκε με αποτέλεσμα να κληθεί οθωμανικός στρατός από τη Συρία και Ανατολία, ενώ το οικονομικό κόστος της καταστολής επιβαρύνθηκαν κατόπιν οι Κύπριοι.

Σε πρόσφατο κείμενό του με τίτλο «Οι Οθωμανικές γενεαλογίες του Κυπριακού "όχι"» στο μπλογκ *Nomadic Universality*, ο Άκης Γαβριηλίδης μου έδωσε το έναυσμα να επικαιροποιήσω κάποιες σκέψεις σε σχέση με το φαινόμενο που αποκαλώ «οι κύκλοι της (μη) βιωσιμότητας» στην Οθωμανική Κύπρο και να δω πως μπορούν να συσχετιστούν με σύγχρονες εκφάνσεις κοινωνικών και οικονομικών κρίσεων. Ο παραλληλισμός ιστορικών γεγονότων με το παρόν εμπεριέχει πάντα ένα μεγάλο ρίσκο, αφού μεμονωμένα γεγονότα έξω από το πλαίσιό τους μπορεί αβασάνιστα να θεωρηθούν συγκρίσιμα. Σε σχέση με το προκείμενο, θα περιοριστώ σε γενικές παρατηρήσεις που αφορούν την παρούσα κρίση.

Στην Οθωμανική Κύπρο, η έκτακτη φορολογία, σε συνάρτηση με το υπερκέρδος των φοροσυλλεκτών, ήταν σύνηθες φαινόμενο. Έτσι, ο καθοριστικός παράγοντας για την εξέγερση ήταν άλλος: δύο χρόνια πριν, ο δραγομάνος, μαζί με τους στενούς του συνεργάτες, εξήγαγε παράνομα ολόκληρη σχεδόν την ετήσια παραγωγή δημητριακών αξιοποιώντας τις υπερεξουσίες τις οποίες απολάμβανε. Με τη μεσολάβηση Μαλτέζων εμπόρων το φορτίο πουλήθηκε στην Ισπανία, όπου υπήρχε έλλειψη σιτηρών λόγω των Ναπολεόντιων Πολέμων. Αν μια τέτοια επιχειρηματική πράξη διασφάλισε τεράστια κέρδη, το αποτέλεσμα στην Κύπρο ήταν ο λιμός. Ο ολιγοπωλιακός χαρακτήρας της Κυπριακής οικονομίας και η υπερσυγκέντρωση εξουσιών έκαναν δυνατή τη χειραγώγηση της αγοράς ενός βασικού αγαθού, αφού «υπερίσχυεν ο άρχων, δεν άκουε πλέον [...] άλλου τινός συμβουλής»[9].

Η μελέτη του κυπριακού 18^{ου} αιώνα φανερώνει ένα μοτίβο σε σχέση με τις κοινωνικές και οικονομικές δυναμικές του νησιού, αλλά και τις μεθόδους αντίστασης στην τοπική

[8] Θεόδωρος Παπαδόπουλλος, «Νέα Παραλλαγή Ιστορικού Άσματος» *Επετηρίς Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών* 4 (1970-71), 353.

[9] Ευφροσύνη Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου, "Ιστορική Μαρτυρία Ιωάννου Κορνάρου του Κρητός" στο Ευφροσύνη Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου και Χριστόδουλος Χατζηχριστοδούλου (επιμ.), *Νέα Εικόνα και Ιστορική Μαρτυρία Ιωάννου Κορνάρου του Κρητός* (Λευκωσία, 2000), 20.

και αυτοκρατορική εξουσία. Συγκεκριμένα, διακρίνω μικρούς και μεγάλους κύκλους οι οποίοι ολοκληρώνονται (και επανεκκινούν) στα χρονικά σημεία όπου το περιθώριο υπερκέρδους των τοπικών φορέων της Οθωμανικής εξουσίας αυξάνεται δραματικά σε βάρος των φορολογουμένων.

Η πόλωση της κατανομής του πλούτου προκαλεί πιέσεις στα φτωχότερα κοινωνικά στρώματα, καθιστώντας την αναπαραγωγή του εκάστοτε συστήματος πολιτικής και οικονομικής εξουσίας αδύνατη, ειδικότερα όταν τοπικοί αξιωματούχοι νιώθουν αρκετή αυτοπεποίθηση να εκμεταλλευθούν υπέρμετρα την εξουσία που τους ανατέθηκε. Η αντίσταση του πληθυσμού παίρνει δύο μορφές: είτε την ένοπλη εξέγερση στις πιο σοβαρές (αλλά μόνο δύο) περιπτώσεις, είτε την (πιο ήπια, αλλά συχνότερη) μορφή αντίστασης της φυγής του πληθυσμού προς τα παράλια της Ανατολίας και Συρίας. Και στις δύο περιπτώσεις σηματοδοτείται η υπέρβαση μιας αδιόρατης γραμμής που παραβίαζει τους άτυπους κανόνες μιας οικονομίας της ηθικής. Έτσι, η βιωσιμότητα ενός ολόκληρου πλέγματος εξουσίας, αλλά και των οικονομικών σχέσεων που αυτό προϋποθέτει, καταρρέει, προκαλώντας τη βραχυπρόθεσμη ή μεσοπρόθεσμη παρέμβαση του κράτους, το οποίο αναγκάζεται να αναδιοργανώσει τις δημοσιονομικές λειτουργίες των ντόπιων εντολοδόχων.

> **Η μελέτη του κυπριακού 18ου αιώνα φανερώνει ένα μοτίβο σε σχέση με τις κοινωνικές και οικονομικές δυναμικές του νησιού, αλλά και τις μεθόδους αντίστασης στην τοπική και αυτοκρατορική εξουσία. Συγκεκριμένα, διακρίνω μικρούς και μεγάλους κύκλους οι οποίοι ολοκληρώνονται (και επανεκκινούν) στα χρονικά σημεία όπου το περιθώριο υπερκέρδους των τοπικών φορέων της Οθωμανικής εξουσίας αυξάνεται δραματικά σε βάρος των φορολογουμένων.**

Η τραυματική για την Κύπρο εξέγερση του 1804 δεν επέφερε μία άμεση ανατροπή. Παρά το ότι έστειλε με τον πιο δραματικό τρόπο προς την πρωτεύουσα το μήνυμα της μη βιωσιμότητας του συστήματος εξουσίας που εκπροσωπούσε ο Χατζηγιωργάκης, η φυγή του δραγομάνου στην Κωνσταντινούπολη επέτρεψε τη διατήρησή του στη θέση του «αντιπροσώπου της Κύπρου». Χρησιμοποιώντας τον τίτλο αυτό, ο Χατζηγιωργάκης δανείστηκε από Κωνσταντινουπολίτες σαράφηδες 1,27 εκατομμύρια γρόσια (περίπου το διπλάσιο των ετήσιων φόρων για όλη την Κύπρο),

«για τις υποθέσεις του νησιού».[10] Η τελική καρατόμηση του δραγομάνου το 1809 στην Κωνσταντινούπολη σήμαινε ταυτόχρονα ότι η ευθύνη για την πληρωμή των δανείων μεταφερόταν στους κατοίκους της Κύπρου, αφού αυτά γίνονταν στο όνομά τους. Τα χρέη προστέθηκαν στα υπάρχοντα οικονομικά βάρη του νησιού, και ο απόηχος των πιο πάνω γεγονότων συνεχίστηκε για αρκετές δεκαετίες επιφέροντας σημαντικούς μετασχηματισμούς και μεταβολές.

Η νοηματοδότηση του κυπριακού νησιωτικού χώρου θα μπορούσε να εξηγήσει σε μεγάλο βαθμό τη σχέση οικονομίας, πολιτικής και εξουσίας στην Κύπρο. Στο 18° αιώνα, η μορφή του νησιωτικού χώρου οδηγεί σε συγκεκριμένες σχέσεις λόγω της κατά βάση αγροτικής οικονομίας: από τη μία, η Κύπρος είναι αρκετά μεγάλη, εύφορη και πλούσια για να έχει σημαντικά πλεονάσματα στην παραγωγή, και από την άλλη, αρκετά μικρή για να επιτρέψει ένα ολιγοπωλιακού χαρακτήρα έλεγχο από δίκτυα ισχύος.

Για να επιστρέψουμε στο παρόν, στη μεταβιομηχανική εποχή των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών η νησιωτικότητα δίνει ένα σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα στην Κύπρο, αφού ο υπεράκτιος χαρακτήρας του χώρου επιτρέπει την ανάπτυξη μιας οικονομίας αποθέωσης των τραπεζών, των δικηγόρων και των λογιστών. Από συνάδελφο που ειδικεύεται στη Ρωσική Ιστορία, έμαθα σε ανύποπτο χρόνο πριν από μια δεκαετία ότι το «αβύθιστο αεροπλανοφόρο» ξέπλενε χρήμα της K.G.B. από το ’70. Δεν είναι τυχαίο ότι κάποια από τα μεγαλύτερα χρηματοπιστωτικά κέντρα σήμερα είναι νησιά (Βρετανία, Ιρλανδία, Μάλτα, Ισλανδία, νησιά Κέιμαν κτλ). Από την άλλη, τα φαινόμενα ολιγοπωλιακού ελέγχου της κυπριακής οικονομίας παραμένουν σε μεγάλο βαθμό.

Οι διάφορες μεταβάσεις στη (σύντομη) ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν επέφεραν ουσιαστικές και ριζικές αλλαγές στα πλέγματα εξουσίας εντός της ελληνοκυπριακής κοινότητας. Ακόμα και τα πλέον τραυματικά και σημαδιακά γεγονότα του 1963 και 1974 δεν προκάλεσαν ανατροπές ή ρήξεις στο επίπεδο των εξουσιαστικών δομών, ο οποίες εξελίσσονταν προσαρμοζόμενες βραχυπρόθεσμα σε νέες συνθήκες για να καθίστανται βιώσιμες και νομιμοποιημένες.

Ταυτόχρονα, όμως, με την ιλιγγιώδη ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού τομέα, τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια σημαδεύτηκαν από γεγονότα που υπέσκαψαν

[10] Οθωμανικό Αρχείο Πρωθυπουργίας (Başbakanlık Osmanlı Arşivi), Κωνσταντινούπολη, C.ML. 3801, f.1, 7 Safer 1231/8 Ιανουαρίου 1816.

συστηματικά τη νομιμοποίηση των πλεγμάτων εξουσίας στην Κύπρο: το σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου, η αεροπορική τραγωδία της Ήλιος και η έκρηξη στο Μαρί. Κορύφωση αυτών των γεγονότων είναι η παρούσα κρίση, όπου καταλύτης είναι το νεοφιλελεύθερο πρότζεκτ και η κοινωνική πόλωση που αυτό επιφέρει. Το ερώτημα είναι κατά πόσο το πλέγμα εξουσίας που δομήθηκε από το 1960 και μετά έχει άλλα περιθώρια βιωσιμότητας, ή αν είμαστε μάρτυρες της κατάρρευσής του.

Σκέψεις για την κρίση στην Κύπρο, Μέρος Ι
Οι οπτικές της κουλτούρας

Γιώργος Χαραλάμπους



Η οπτική δεν είναι μόνο, ή τουλάχιστον πάντα, θέμα έμφασης, αλλά και ιδεολογικός προσανατολισμός. Εάν κάτι δεν αναφερθεί, υποτονιστεί, θεωρηθεί σαν δευτερεύον, ή αποσυμπλακεί από την ευρύτερη προβληματική που το εξηγεί, τότε εύκολα ξεχνιέται και μόνο εκείνο που αναφέρεται και τονίζεται αποκτά την υπόσταση του ουσιαστικού. Η 'α' οπτική πολλές φορές εξυπηρετεί ένα σκοπό αρκετά διαφορετικό από εκείνο της 'β' οπτικής, παρόλο που και οι δύο μοιράζονται ένα γενικό σημείο αφετηρίας - εξού και προσδιορίζονται σαν οπτικές. Θεωρώ ότι είναι μέσα σε αυτό το πλαίσιο της εννοιολόγησης της 'οπτικής' που μπορούν να γίνουν κατανοητές οι διαφορές μεταξύ όσων αναλύουν τις αιτίες της γενικευμένης οικονομικής δυσχέρειας που μαστίζει σήμερα την Κύπρο. Κατ' επέκταση, αυτή είναι ενδεχομένως και μια μέθοδος για να γίνει αντιληπτή η ετερογένεια των ιδεών, ιδεολογιών και πολιτικών αντιλήψεων που χαρακτηρίζουν σήμερα την Κυπριακή κοινωνία και να απορριφτεί περίτρανα το επιχείρημα ότι η Κύπρος έχει ένα εθνικό συμφέρον, μια φωνή αντίστασης, ή τη δυνατότητα ενός ενιαίου πολιτικού συνειρμού. Δεν υπάρχουν τέτοια πράγματα, ούτε καν σε χώρες όπου λόγω κρίσης ολόκληρη η κοινωνία - από τους εργάτες μέχρι τα πιο κερδοφόρα τμήματα του μεγάλου κεφαλαίου - βρίσκεται σε αισθητά δυσμενέστερη θέση απ' ότι προηγουμένως. Η πάλη των ιδεών παραμένει επίκαιρη όσο ποτέ.

Κάπως σχηματικά διακρίνω μερικές, όχι απαραίτητα αμοιβαία αποκλειόμενες οπτικές, των οποίων το βασικό σημείο αφετηρίας είναι η δυσαρέσκεια με την υφιστάμενη κατάσταση και η προβολή της επιτακτικής ανάγκης για επίλυση των οικονομικών προβλημάτων. Οι οπτικές που θέλω να σχολιάσω εδώ είναι εκείνες που αναδεικνύουν την Κυπριακή κουλτούρα, την κοινωνική και πολιτική αντίστοιχα, υπό την έννοια της νοοτροπίας, των αξιών και της συλλογικής ψυχοσύνθεσης, σαν το βασικό πρόβλημα. Και οι δύο έχουν ανησυχητικά μεγάλη εγχώρια απήχηση, αλλά ταυτόχρονα και Γερμανική σφραγίδα. Συνοψίζονται στα λόγια του Μπέρτολτ Κόλερ στην «Frankfurter Allgemeine Zeitung» στις 15 Νοεμβρίου 2012, όπως αναφέρονται σε άρθρο του Γιώργου Δελαστίκ στο «Εθνος»: 'Αν ο Νότος της Ευρώπης δεν γίνει κατ' ελάχιστον λίγο «γερμανικότερος», τότε η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με τη μεγαλύτερη κρίση της'.

Κοινωνική κουλτούρα

Μια οπτική θεωρεί την Κυπριακή 'αμπαλατωσύνη' σαν βασικότατο παράγοντα του αντίκτυπου της οικονομικής κρίσης πάνω στην Κύπρο. Εντός των τάξεών της υπάρχουν αυτοί που διαχωρίζουν τους Κύπριους από όλους τους υπόλοιπους λαούς σαν ιδιαίτερα 'προβληματικούς' και εκείνοι που επιλέγουν να τους εντάσσουν στην ομάδα των τεμπέληδων, απειθάρχητων και ανοργάνωτων νοτιοευρωπαίων. Σε κάθε περίπτωση, η κρισιακή κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε αντιμετωπίζεται κυρίως ως θέμα υπερβολικού καταναλωτισμού, αφελούς καλοπέρασης, ακόμα και χαμηλού πολιτιστικού επιπέδου. Το κέντρο βάρους, δηλαδή η μονάδα ανάλυσης, είναι ο μέσος πολίτης, το μέσο νοικοκυριό. Εκφράζεται μια ψυχαναλυτική διάθεση, η οποία εδράζεται στην πεποίθηση ότι υπάρχει εκείνο που λέγεται Κυπριακή (ή νοτιοευρωπαϊκή) νοοτροπία, κάτι που υπονοεί ότι το μυαλό του μέσου Κύπριου (ή νοτιοευρωπαίου) είναι διαφορετικό από τα άλλα 'εθνικά μυαλά' της Ευρώπης. Τα εν λόγω επιχειρήματα αντηχούν σε κάποιο βαθμό τη θεωρία του Μαξ Βέμπερ για τη σημασία της προτεσταντικής εργασιακής ηθικής, με βάση την οποία ο Προτεσταντισμός ενθάρρυνε τη σκληρή δουλειά σαν καθήκον πίστης. Ενώ η θρησκεία κάθε αυτή δεν ανάγεται σε βασικό αίτιο της Κυπριακής νοοτροπίας, θεωρείται πως οι Κύπριοι χαρακτηρίζονται από μια εν τέλει αυτοκαταστροφική χαλαρότητα, που από νωρίς απορρίφθηκε από τους βόρειους και ηπειρωτικούς ευρωπαϊκούς λαούς.

Η βασική πρόταση που συντάσεται στη βάση αυτής της οπτικής, είναι ότι αξίζουμε αυτό που σήμερα εισπράττουμε και άρα η όποια αντίσταση σε πολιτικές λιτότητας δεν πρέπει να εκφράζεται στο βαθμό που να μας εμποδίζει από το να εξορκίσουμε

τον ίδιο μας τον εαυτό και να φτιάξουμε ένα άλλο καινούργιο. Η υφιστάμενη κατάσταση οδηγεί λοιπόν στην πλήρη αποδοχή ενός μαθήματος που η Γερμανία, μεταξύ άλλων, εσυνέβη να πρέπει να μας διδάξει. Το μάθημα αυτό περιγράφεται από τον Ούρλιχ Μπεκ ως εξής: 'Ο πόνος εξαγνίζει. Ο δρόμος που περνά από την κόλαση, ο δρόμος που περνά από τη λιτότητα, οδηγεί στον παράδεισο της οικονομικής ανάκαμψης'. Η συλλογική ενοχοποίηση του Κυπριακού και άλλων νότιο-ευρωπαϊκών λαών γίνεται με την πλήρη συγκατάθεσή τους. **Ο ιμπεριαλισμός, τα Γερμανικά καπιταλιστικά συμφέροντα, η δομή της Ευρωζώνης λίγο-πολύ αθωόνονται, σαν θύματα μιας τοπικής** συνωμοσιολογίας που έχει στόχο να συγκαλύψει την κοινωνική μας γύμνια. Λέει χαρακτηριστικά ο Νίκος Μπίστης, του οποίου οι παρεμβάσεις κοσμούν Κυπριακές εφημερίδες και εισπράτουν χειροκροτήματα σε εκδηλώσεις εδώ στην Κύπρο τον τελευταίο καιρό: 'Βιώνουμε σε Ελλάδα και Κύπρο τα αποτελέσματα δικών μας διαχρονικών σφαλμάτων και επιλογών. Η προσφιλής σε πολλούς θεωρία της συνωμοσίας συνδέεται με την άλλη καταστροφική αντίληψη που εκλαμβάνει ως δεδομένο ότι είμαστε περίπου το κέντρο του κόσμου και όλοι μας οφείλουν. Και αντί να μας δανείζουν δωρεάν για να συνεχίσουμε να ζούμε όπως ζούσαμε (πάρτι το αποκαλούν κάποιοι), μας αδικούν. Η θεωρία συνωμοσίας λοιπόν είναι η κουρτίνα που πίσω της πάμε να κρύψουμε το πραγματικό πρόβλημα και το πλυντήριο των δικών μας ευθυνών'.

Με μια εξίσου ψυχαναλυτική διάθεση θα μπορούσε κάποιος να αντιπαραβάλει το επιχείρημα ότι αυτή η οπτική αποκαλύπτει ένα σύνδρομο κατωτερότητας. Μεταξύ άλλων, διότι ο Κυπριακός λαός δεν έζησε ποτέ την Αναγέννηση και άργησε να γνωρίσει την αστική δημοκρατία. Έτσι ανέπτυξε μια κουλτούρα που δεν είναι ευρωπαϊκή, αλλά βρίσκεται γεωγραφικά κοντά στην ευρωπαϊκή και ως εκ τούτου κάποιοι - συνήθως εκείνοι που την ορίζουν σαν το φυσικό περιβάλλον της Ελληνικής εθνικής ταυτότητας - τη ζηλεύουν ή την εκθειάζουν, επηρεάζοντας και την υπόλοιπη κοινωνία. Όσο λοιπόν τα Ευρωκεντρικά αφηγήματα του εθνικισμού, αλλά και οι ανιστόρητες και στατικές αντιλήψεις του Κυπριακού 'είναι', πιάνουν τόπο στην κοινωνική συνείδηση, τόσο θα συνεχίζει και αυτό το αξιακό αυτομαστίγωμα με φόντο την Ευρώπη.

Υπάρχει και μια πιο δομική κριτική: όλα τα γνωρίσματα της Κυπριακής κοινωνικής κουλτούρας δεν αποτελούν πραγματική επιλογή που έκαναν σε μια συγκεκριμένη στιγμή ή περίοδο οι Κύπριοι, αλλά ένα ιστορικά καθορισμένο τρόπο απορρόφησης των αξιών και κινήτρων του παγκοσμιοποιημένου τρόπου παραγωγής από τις τοπικές ιδιαιτερότητες μιας χώρας. Η συμπεριφοριακή πορεία των Κυπρίων στον

χρόνο και ο καθορισμός της από την οθωμανοκρατία, την αποικιοκρατία, τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης μετά την εισβολή και πολλά άλλα, οδηγεί στη δημιουργία του στερεότυπου του 'χώρκατου'. Ο Κυπριακός καταναλωτισμός τότε δεν είναι παρά μια εκδοχή της εμπορευματοποίησης και χρεοποίησης της ζωής. Το ότι είναι υψηλότερος ή πιο άπληστος ο καταναλωτισμός στην Κύπρο απ'ότι δεν είναι παρά αποτέλεσμα της 'χρυσής' τριανταετίας, κατά τη διάρκεια της οποίας η κοινωνία στο σύνολό της και πάντοτε με έντονες εσωτερικές ανισότητες, κατάφερνε να αναπαράγει την ταξική της βάση και να πνίγει τις όποιες αντιδράσεις στο στάτους κβο, λόγω της σχετικής ευμάρειας που ήταν αποτέλεσμα της αύξησης του βιοτικού επιπέδου μέχρι και τις αρχές της νέας χιλιετηρίδας.

Με τον ίδιο τρόπο που ο Αμερικανός που θέλει να αγοράσει σπίτι - για να ζήσει το Αμερικανικό όνειρο και να τηρήσει τις πατριαρχικές παραδόσεις της κοινωνίας του, σύμφωνα με τις οποίες ένας πραγματικός στυλοβάτης μιας οικογένειας αποτυχάνει εάν δεν έχει ακίνητη ιδοκτησία - δανείζεται με βάση το κριτήριο ότι το χρέος του θα είναι διαχειρίσιμο αν τα πράγματα στη χειρότερη περίπτωση μείνουν στάσιμα, έτσι δανείζεται και ο Κύπριος που - λόγω της ανθεκτικότητας του θεσμού της οικογένειας στη χώρα του - έχει τη δυνατότητα να μένει στο σπίτι των γονέων του και να αγοράζει σχετικά ακριβά καταναλωτικά αγαθά. Ο Κυπριακός μικροαστισμός τρέφεται με τα ακριβά αυτοκίνητα και ρούχα, τα συχνά ταξίδια, τις καθημερινές εξόδους σε εστιατόρια και καφέ, αντιγράφωντας εικόνες και εμπειρίες, που λόγω του μικρού μεγέθους της κοινωνίας στην οποία υπάρχει, βλέπει καθημερινά και παντού στις ζωές ανθρώπων από την αστική τάξη. Ο Αμερικανικός μικροαστισμός εμπνέεται από τον ατομισμό που διέπει τις κοινωνικές σχέσεις της χώρας του και τρέφεται από τις σειρές και την ειδησιογραφία του καναλιού Fox και τη ρητορεία της απεραντοσύνης των ευκαιριών στη δική του χώρα· ευκαιριών που του διατυμπανίζουν ότι μπορεί να αδράξει εάν κάνει έξυπνες επιλογές και ανεξαρτήτως της κοινωνικής του θέσης που αποτελεί την αφετηρία των επιδιώξεών του.

Πρόκειται για διαφορετικούς τρόπους σκέψης που μπορεί και να γίνονται στη βάση διαφορετικών βιοτικών επιπέδων, όμως έχουν το ίδιο ακριβώς αποτέλεσμα - την αύξηση στα επίπεδα καταναλωτισμού, που κτίζονται στις πλάτες του αυξημένου δανεισμού. Ενός δανεισμού που στην Κύπρο έγινε επιθυμητός για πολλούς και για άλλους τόσους επιβεβλημένος, διότι, μεταξύ άλλων: ο τραπεζικός τομέας είναι υπερτροφικός αφού είναι ο πιο κερδοφόρος για το τοπικό κεφάλαιο· τα επιτόκια δανεισμού μειώθηκαν μετά την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη· η φούσκα των ακινήτων έδωσε μια αίσθηση μεγαλύτερου πλούτου, η οποία οδήγησε

με τη σειρά της σε αυξημένη κατανάλωση βασιζόμενη σε δάνεια· το κοινωνικό κράτος είναι φτωχό, αναγκάζοντας πολλούς να καταφύγουν στο δανεισμό για να καλύψουν έξοδα που σχετίζονται με θέματα υγείας και μόρφωσης, ή να ξοδεύουν τα λεφτά τους εκεί και να δανείζονται για δευτερεύουσες ανάγκες· υπάρχει έλλειψη υποδομών, ιδιαίτερα στις συγκοινωνίες, κάτι που εξηγεί το δανεισμό που γίνεται για τον σκοπό της απόκτησης αυτοκινήτου· και δεν υπάρχει η δυνατότητα οικονομικής ευλυγισίας μέσω της άσκησης αυτόνομης νομισματικής πολιτικής.

Πολιτική κουλτούρα

Η δεύτερη οπτική, που αφορά την πολιτική κουλτούρα, μιλά κυρίως για θέμα κακοδιαχείρισης από τις οικονομικές και πολιτικές ελίτ της Κύπρου και κατ' επέκταση για ζητήματα υπολειτουργίας των θεσμών. Με φόντο λίστες με ονόματα που μετάφεραν χρήματα στο εξωτερικό, ονόματα διευθυντικών στελεχών μεγάλων τραπεζικών οργανισμών που χάρισαν δάνεια, προέδρων και άλλων ατομικών ή συλλογικών δρώντων με πολιτικό και οικονομικό κεφάλαιο που αγνόησαν το πρόβλημα την ώρα που έπρεπε να λυθεί ή λειτουργούσαν στη βάση αντί-παραγωγικών κριτηρίων, αρθρώνονται επιχειρήματα περί πολιτικής κρίσης, η οποία με τη σειρά της οδήγησε και στην οικονομική. Εδώ εμπίπτει και το θέμα της 'κομματοκρατίας', με άλλα λόγια της παντελούς κυριαρχίας των κομμάτων και του κομματικού ρουσφετιού στην κοινωνική ζωή του τόπου. Σύμφωνα με τούτη την οπτική, οι παράγοντες που οδήγησαν στην κρίση είναι εντελώς υποκειμενικοί, άρρηκτα συνδεδεμένοι με την έλλειψη πραγματικής δημοκρατίας, διαφάνειας και αξιοκρατίας. Εάν η πολιτική και θεσμική διάσταση του ζητήματος 'τακτοποιηθούν', τότε δύσκολα θα επαναληφθούν παρόμοια φαινόμενα καθολικής οικονομικής μιζέριας.

Ο βασικός διαχωρισμός σε επίπεδο κοινωνίας θεωρείται αυτός μεταξύ των πολιτικών καρεκλοκένταυρων και των απλών ανθρώπων που, ανεξαρτήτως τάξης και κοινωνικού στάτους, ψηφίζουν τους πρώτους, που με τη σειρά τους παρεκτρέπονται, αγνοώντας το δημόσιο συμφέρον. Το φταίξιμο δεν είναι ισομερές αλλά παραμένει διπλό: φταίνε κυρίως οι ελίτ και η θεσμική αρχιτεκτονική του Κυπριακού πολιτικού συστήματος, αλλά και ο κόσμος που λόγω πελατοκρατίας και ρουσφετιού ήταν αρκετά εφησυχασμένος, έτσι ώστε να αγνοεί ή να ανέχεται τα κακώς έχοντα. Το γενικό μήνυμα ως προς τις προτεινόμενες λύσεις είναι απαισιόδοξο και πανομοιότυπο με αυτό της προηγούμενης οπτικής - η συνέχιση της λιτότητας αντιμετωπίζεται σαν αδιέξοδο στο οποίο πρέπει να προσαρμοστούν οι δυσπραγούντες λαοί μέχρι να έρθουν καλύτερες μέρες. Η μόνη απαραίτητη

αντίσταση πρέπει να έχει πολιτικό προσανατολισμό, έτσι ώστε το πολιτικό σύστημα της Κύπρου να εξαγνιστεί, να εκδημοκρατιστεί και να αποβάλει την αναξιοκρατία, την ατιμωρησία, την αδιαφάνεια και τους αδαείς ανθρώπους από θέσεις κλειδιά.

Το κρίσιμο ερώτημα είναι εάν η πολιτική διαφθορά, το ρουσφέτι, η πελατοκρατία και η διοικητική χαλαρότητα μπορούν από μόνες τους ή κατά κύριο λόγο, να οδηγήσουν σε κρίση. Αυτό το ερώτημα καταλήγει σε άλλα πιο συγκεκριμένα. Εάν το πολιτικό σύστημα λειτουργούσε όπως αυτά της βόρειας και ηπειρωτικής Ευρώπης, οι τραπεζίτες δεν θα αγόραζαν ομόλογα του Ελληνικού κράτους το καλοκαίρι του 2010; Εάν ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας είχε καλύτερες σχέσεις με την εκάστοτε κυβέρνηση; Εάν οι Κύπριοι βουλευτές ήταν υπόχρεοι να δηλώνουν τη σύγκρουση συμφερόντων που τους αφορά όταν προέκυπταν τα ανάλογα θέματα; Έαν ο κυβερνητικός μηχανισμός δεν στελεχωνόταν στη βάση κομματικών κριτηρίων;
Ενδεχομένως ναι. Η κρίση στην Κύπρο είναι πράγματι ιδιαίτερη στην τελική φάση πριν το αποκορύφωμά της και όντως προσομοιάζει με εκείνες της Ελλάδας και της Ιταλίας όσο αφορά στο πολιτικό περιβάλλον όπου ξέσπασε. Όμως οι εθνικές ιδιομορφίες κάπου σταματούν. Το μέγεθος του τραπεζικού τομέα, το γεγονός ότι το κυριότερο εξαγωγικό προϊόν της χώρας είναι οι υπηρεσίες, η υπόσκαψη της γεωργικής ανάπτυξης λόγω της πορείας προς και της ένταξης στην ΕΕ και η ευρύτερη εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα προς όφελος των υπηρεσιών, που ενίσχυσε την εξάρτηση από τον διεθνή δανεισμό, η μείωση στα επίπεδα του κόστους δανεισμού και η ανάγκη συνεργασιών με ιμπεριαλιστικά κέντρα (ΗΠΑ, Ισραήλ) για την αξιοποίηση του φυσικού πλούτου, αντανακλούν τον τρόπο με τον οποίο τα στοιχεία που κάνουν την Κύπρο να ξεχωρίζει από άλλες χώρες εμπλέκονται με τη νομοτελειακή εξέλιξη του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος. Ενώ η πολιτική κουλτούρα στην Κύπρο τρίζει υπό το βάρος των αντιδράσεων μιας κοινωνίας που βρίσκεται στη διαδικασία της φτωχοποίησης, δεν είναι αυτή η ρίζα του κακού, παρά μόνο ένας από τους καταλύτες του.

Πάλη των ιδεών και ταξική δομή

Οι οπτικές που σκιαγραφήθηκαν πιο πάνω συντείνουν στην ιδεολογική διαιρετικότητα εκείνων που έχουν να χάσουν τα περισσότερα από την κρίση, ήτοι των χαμηλών στρωμάτων του πληθυσμού. Ενώ η ταξική συνείδηση χαρακτηρίζει την αστική τάξη, δεν χαρακτηρίζει τους μισθωτούς, ούτε καν τους χαμηλά αμοιβόμενους. Αυτοί είναι βαθύτατα διχασμένοι ως προς τη διάγνωση του προβλήματος, τη λύση

που τους συμφέρει και κατ'επέκταση την κοινωνική και πολιτική στρατηγική που πρέπει να ακολουθηθεί, ενώ την ίδια ώρα ανάμεσα στα διάφορα τμήματα του μεγάλου κεφαλαίου επικρατεί σχεδόν ομοφωνία. Είναι κυρίως σε αυτά τα τμήματα που συμφέρει η δαιμονοποίηση της Κυπριακής κοινωνικής κουλτούρας και η αποκλειστική ενασχόληση με την Κυπριακή πολιτική κουλτούρα, διότι οδηγεί σε προτάσεις που δεν ανακατανέμουν πλούτο και δεν έρχονται σε ρήξη με τον τοπικό καπιταλισμό. Ενδεχομένως, η ταξική συνείδηση ως κάτι που διέπεται από μια πολύπλοκη και εξελικτική διαδικασία μέσα στη μεταμοντέρνα κοινωνία της συνεχούς πληροφόρησης, να χρειάζεται κι'αλλη κρίση για να αποκρυσταλλωθεί. Αλλά οι προβληματισμοί που περιστρέφονται γύρω από τα ερωτήματα που έσπειρε η κρίση, παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ιδεολογικοί και αξιακοί, χωρίς στερεό ταξικό υπόβαθρο. Όπως και ευρύτερα στον πολιτικό και κοινωνικό ανταγωνισμό, στρώματα των οποίων τα συμφέροντα αντικειμενικά εξυπηρετούνται καλύτερα από τις λύσεις που προκύπτουν από τη 'γ' οπτική για παράδειγμα (δεδομένου ότι αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν), τείνουν να ασπάζονται την 'α'.

Μέσα στο πλαίσιο της διαχρονικής επιρροής του εθνικισμού, του συντηριτισμού και του αντί-κομμουνισμού, ο προσανατολισμός προς την παραμονή στην Ευρωζώνη και την εφαρμογή του μνημονίου φαίνεται να καταφέρνει μέχρι τώρα να πείθει μεγάλο μέρος των μεσαίων και μικρομεσαίων στρωμάτων, αλλά και μερίδα της εργατικής τάξης. Μόνο που η μεσαία τάξη αργά αλλά σταθερά άρχισε ήδη να φτωχοποιείται και να μετατρέπεται σε μικρομεσαία, οι μικρομεσαίοι να προλεταριοποιούνται και η εργατική τάξη να εξαθλιώνεται, με παρόμοιο τρόπο που από τη δεκαετία του '70 και μετά πολλά τμήματα της εργατικής τάξης κατάφεραν να ανέβουν την σκάλα των τάξεων, βοηθούμενα από τους ραγδαίους τότε ρυθμούς ανάπτυξης.

Μήπως αυτό σημαίνει ότι οι πολίτες και οι οικογένειες που απαρτίζουν αυτή την τώρα μεταβαλλόμενη μερίδα του πληθυσμού θα μετακινηθούν σε πιο ριζοσπαστικές λύσεις, λόγω της χειροτέρευσης της οικονομικής τους κατάστασης και της μείωσης της αγοραστικής τους δύναμης; Όχι βέβαια. Η έντονη αναπαραγωγή του αισθήματος της προσωπικής και εθνικής ευθύνης για την κρίση στην Κύπρο από πολιτικούς και ΜΜΕ αποτελεί τροχοπέδι στην κατανόηση του ευρύτερου και κατά κόρον συστημικού πλαισίου εμφάνισης της κρίσης. Όσο καλλιεργείται πάνω απ' όλα η πίστη στη σχεδόν υπεράνθρωπη ικανότητα της επιβίωσης σε βούρκο, η εθνική περηφάνεια και η αταξική αντίληψη των κρισιακών καταστάσεων, οι δυσπραγούντες θα ελπίζουν για καιρό στην επιλογή της λιτότητας ως απαραίτητο κακό και ως κάτι το βραχυπρόθεσμο. Όπως η αστική τάξη της Αμερικής κατάφερε να πείσει ότι υπάρχει

Αμερικανικό όνειρο, κατ' αναλογία στην Κύπρο καθίσταται εύκολο για την πλειοψηφία της κοινωνίας να πιστέψει στην ισχυρή προπαγάνδα που δέχεται καθημερινά ότι πρέπει να σκύψει στο αναπόφευκτο και δύσκολο να κατανοήσει τα όρια του Κυπριακού καπιταλισμού, ιδιαίτερα εν τι απουσία ενός πραγματικά ριζοσπαστικού πολιτικού φορέα της αριστεράς.

Για να δημιουργηθεί κατάσταση που να επιτρέπει ριζικές τομές στην τοπική διακυβέρνηση, προϋπόθεση δεν είναι μόνο η καθίζηση του βιοτικού επιπέδου του μεγαλύτερου μέρους της κοινωνίας, αλλά επίσης η ιδεολογική του απελευθέρωση, μέσω της αμφισβήτησης εκείνου του μείγματος αντιλήψεων και συμπεριφορών που δομούν την αντίληψή μας για τον κόσμο.

Το μέγεθος του τραπεζικού τομέα, το γεγονός ότι το κυριότερο εξαγωγικό προϊόν της χώρας είναι οι υπηρεσίες, η υπόσκαψη της γεωργικής ανάπτυξης λόγω της πορείας προς και της ένταξης στην ΕΕ και η ευρύτερη εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα προς όφελος των υπηρεσιών, που ενίσχυσε την εξάρτηση από τον διεθνή δανεισμό, η μείωση στα επίπεδα του κόστους δανεισμού και η ανάγκη συνεργασιών με ιμπεριαλιστικά κέντρα (ΗΠΑ, Ισραήλ) για την αξιοποίηση του φυσικού πλούτου, αντανακλούν τον τρόπο με τον οποίο τα στοιχεία που κάνουν την Κύπρο να ξεχωρίζει από άλλες χώρες εμπλέκονται με τη νομοτελειακή εξέλιξη του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος…..

Μπαμπάκα μου

της Λολίτας Μούτσιου



Σ΄ ευχαριστώ για την έγκαιρη προειδοποίηση. Τελικά, κατάφερα και γλίτωσα αρκετά λεφτά, όμως θα μπορούσες να μου το έλεγες λίγο νωρίτερα γιατί έτσι θα ήμουν υπεράνω υποψιών γιατί δεν θα ήμουν στη λίστα των 6000. Ούτε και θα χρειαζόταν να δώσω τρία εκατομμύρια στον τραγοπαπά, ο οποίος, όπως ξέρεις, έχει περισσότερα από μας. Θα μου πεις όμως ότι μ' αυτό τον τρόπο τον εξαγόρασα στο ζήτημα της εξόδου από το Ευρώ. Έτσι σε βολεύω και σένα, τουλάχιστον για την επόμενη περίοδο.

Έχεις χαιρετίσματα από την Μαρία, η οποία σ' ευχαριστεί από βάθους καρδιάς. Μου είπε ότι αν περνούσε από κούρεμα θα βρισκόταν σε δύσκολη θέση γιατί τα περισσότερα λεφτά της βρίσκονται στα Caymans σε κλειστά γραμμάτια, ενώ στην Ελβετία άφησε μόνο 100 εκ για την συντήρηση των εργοστασίων τους στην Αν Ευ και τα καθημερινά τους έξοδα. Έχεις χαιρετίσματα από τον Κυριάκο, την Ζωίτσα και την εξαδέλφη του Άβε, που κι αυτοί με την σειρά τους πέρασαν εντελώς ακούρευτοι, μάλιστα για πλάκα ο Κυριάκος άφησε μακρύ μαλλί, σύμβολο των ακούρευτων καταθέσεών του. Μια από τις μεγάλες του χαρές είναι ότι κουρεύτηκαν πολλοί από τους ανταγωνιστές του, οι οποίοι δεν είχαν επαρκή πληροφόρηση όπως εμείς.

Χτες βράδυ πήγαμε πάλι στα μπουζούκια στην Αθήνα, στο ίδιο κέντρο που πήγαμε το βράδυ της απόφασης για το κούρεμα. Μαζευτήκαμε διάφοροι ακούρευτοι της παρέας και το γλεντήσαμε ομαδικά. Τα σπάσαμε όλα μπαμπάκα μου, όπως κάθε φορά που δεν μας πιάνουν τα κακά μάγια. Φορούσα το μιγκάκι που μου αγόρασες, παρ' όλο που η θερμοκρασία δεν το απαιτούσε, άσε κιόλας που φορούσα και την αγαπημένη μου μίνι φούστα που μου τονίζει το σώμα όταν χορεύω. Σε μια γωνιά του μαγαζιού καθόντουσαν κάποιες που με στραβοκοίταζαν. Φαινόντουσαν εντελώς κουρεμένες και καθόντουσαν στη γωνιά τους, εντελώς ψόφιες. Δεν χόρεψαν καθόλου, καθ' όλη την διάρκεια της νύχτας, ενώ από το βλέμμα τους μπορούσες να διακρίνεις τη ζήλια τους που εγώ έχω ένα μπαμπάκα που προστατεύει, όχι μόνο εμένα προσωπικά, αλλά και ολόκληρο το σόι μας. Πόσο θά' θελαν κι αυτές να έχουν τέτοιο μπαμπά!

Έχεις χαιρετίσματα από τα εγγόνια σου. Είναι όλα ευχαριστημένα με τα νέα ρολεξάκια που τους έστειλες και περιμένουν με ανυπομονησία τα επόμενα δώρα σου, τα οποία θέλουν να είναι από την Γερμανία, αφού τώρα θα χρειάζεται να πηγαίνεις εκεί πολύ συχνά για να συναντάς την Μερ και τον Σο μέχρι να εφαρμόσουν όλο το κομματικό μας πρόγραμμα. Αχ μπαμπάκα, αυτή την κινεζοποίηση των μισθών

την περιμένω από τότε που ήμουν είκοσι χρονών. Ως πόσο θα αντέχουμε την πίεση αυτών των άξεστων και των συνδικαλιστών τους.
Δεν αντέχω πια. Έλεος!

Σε φιλώ μπαμπάκα
Μιάου, μιάου, μιάου
Η γατούλα σου